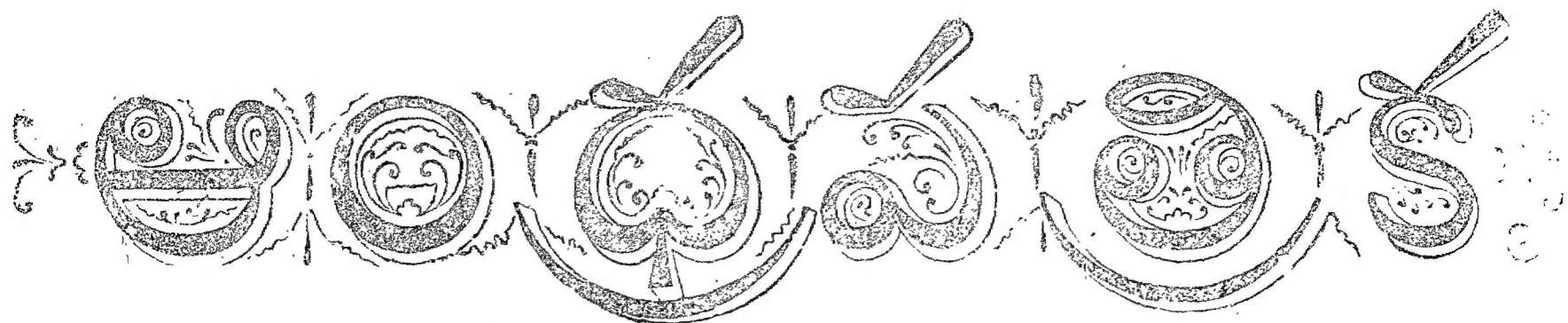

విడి పత్రిక 1కి 0-1-0

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

310823

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 27-వ తేది గురువారము
ఉత్తర భారత ప్రభుత్వము, మార్గశిరమాస బహుళ చవతి ర.

No. 124

నంపుటము ౧౦

నందిక ౧౨౪

CALENDAR

AMRUTANJAN

CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

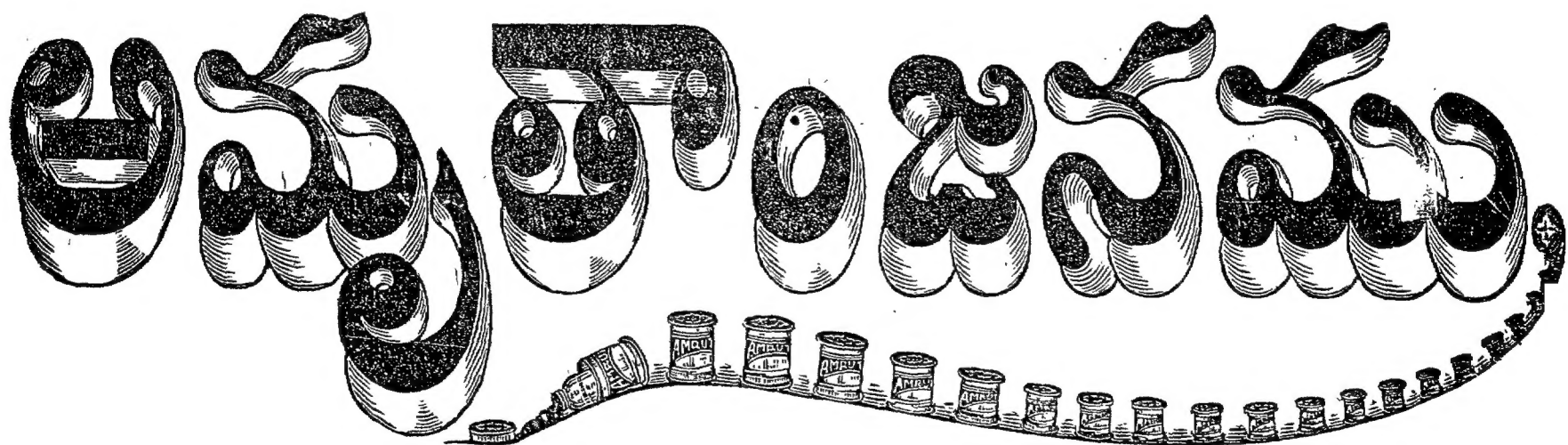
గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పీ. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము

ప్రతి షావుతో దొరకును

చక్కని డబ్బీతో సహా పీసా 1-కి రూ 0-10-0; డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.
దంతచూర్ణము తామరతైలము మోహిని తైలము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము. తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు. స్త్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డబ్బీ 1-కి 1-4-0. వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 0-6-0. 1 కులములు Xల పీసా 1-కి అమ్ము 0-12-0 మాత్రము.

అమృతాంజనము డిపో. 6, లంబుశెట్టివీధి, మదరాసు లెక 109 క్రేసి రోడ్డు, గొంపూరు.

ప్రకటన

గుడివాడటవును అభివృద్ధిచేయునిమిత్రం సదరు గ్రామమును ప్రత్యక్షమున నూజువీడుకోడ్డు ప్రక్కను కొన్ని భూములు యక్ష్మయ్యుచేయబడి, రోడ్లు, వీధులు వగైరాలు వేయబడి నివేశనములకింద ప్లాట్లు డిమాండ్ చేయబడి సదరు ప్లాట్లలో యిదివరకు ఖానూరు 45 ప్లాట్లు 1919 సం॥రంలో వేలం వేయబడినవి. ప్రస్తుతం సుమారు 40 ప్లాట్లు వేలం వేయుటకు సిద్ధముగానున్నది. సదరు స్థలములు 1924 సం॥ రం॥ ఫిబ్రవరి నెల 15 తేదీ వరకు 12 లగాయితే గుడివాడమ కాలంలో యిక్రింది షరతులమీద వేలం వేయబడును.

షరతులు

- 1. సర్కారుపాటు చదవు గల 1-కి రూ 1-8-0 లు.
2. పాటదారు పాడుటకు ముందు రు 2) లు ధరాకరు చెల్లించవలెను. ఈ పేర పాటు కొట్టివేయడముతోనే సదరు స్థలములపై పాటు మొత్తంలో సావాజుకు ముగ్గు (అనగా మొదట చెల్లించిన ధరాకరుసామ్యము కలవు) చెల్లి చరకెను. మిగతా సామ్యములకు తాగింపు లగాయతు 80 రోజులలో యిచ్చి వేయవలెను. అలా మొదట నాల్గవంతు సామ్య దరిమి లాను పూర్తిగా చెల్లించుచుండల ఆస్థలమున తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారి లిఖిత పేరున, ధరాకరుసామ్య తాలూకా బోర్డుచే బాధ్యుల చేయబడినట్లు కాకుండా ఏదయినా నష్టము వచ్చినయెడల మెదట కొనసాగించుటకు వ్యతిరేకముగా ఉండును.
3. వేలం దీనిని బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు రద్దు చేసే యెడల కొనసాగించుటకు, ధరాకరుసామ్య గాని, కొనుగోలుదారులు చేసే కమిషన్ గురించి, యిచ్చిన తప్పక చరకెను గురించి, గుణపాత్రంద చేసేవలెనని యేర్పాటు అయితే తక్షణ తీయవలెనని సామ్యము నిధుడు చేయవలెను.
4. ఆస్థలము మీద వివిధావధి వధాదఖాలము కట్టే (ఖచ్చండు రుటును కొనసాగించుటకు యిచ్చుట) యిచ్చుట వలెను.
5. వేలం భూములకు మూడు సంవత్సరములలోగా సదరు స్థలములలో యిచ్చుట తీసే తప్ప తాలూకా బోర్డు వారు సదరు స్థలమును, అందులోవుండే యావత్తు సామానులను గైకొని తాలూకా బోర్డు యెవరైనా యిచ్చుటకునే స్వాధీనముగా కొనుగోలు.
6. ఏకాంశము తెలుపుచున్నట్లయే తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు పాటలను ఆ గిరించు పోయెను.
7. తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు వారికి అవసరమని తోచినట్లు ఏ ఏదరకు అయినా పాటలనుచేయుచు యేర్పరచవచ్చును.

Taluk Board Office Gudivada Dated 17-12-23 A. Harineedu, Resident

రెడిరాణి

రెడిరాణి ముయ్యే బౌద్ధమత సాధించుట కుకటింజులకును సచిరమానవత్ర. ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన సాంఘికవిషయములు, రాజకీయవిషయములు, వాణిజ్యవిషయములు గూడ ఇందు చాల చర్చించబడుచుండును. సంవత్సరంవార 8-0-0 లు. 1148

రెడ్డి బుద్ధు, రాయవరము, గోవావరి జిల్లా

పాలసంగంధలేహ్యము

ఇది రక్తికృత్తి ప్రవృత్తియందీ సవాహేమములు, మేవా పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగా వాటిని ఖండించును. 4 ద్రవ్యాల చాలును.

20 రూ॥ ద్రవ్య 1-4-0 డి.సి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాశ, కాల్మగీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

చిలును. 20 రూ॥ ద్రవ్య 1-4-0 2 రూ॥ డి.సి. 0-8-0

పి. జి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (851-4) రెడిరాణి-రెడ్డిబుద్ధు.

బాలసరస్వతీ ఆంధ్రభాషా నిలయము

మైదా బాదు (దక్కన్)

ఆ 1928 డిసెంబరు 15 న తాగింపు సామగ్రి 6 గౌటలకు వైనియము రిఫైన్డ్ శ్రీయత మా॥ హనుమంతరావుగారి అధ్యక్షతకీడ ధర్మబోధి కమాజపు మందిరమున నొకకథ జరుగబడినది. శ్రీమదీశ్వరమణకవులలో నొక య శ్రీమత్ నెంకటరమణాచార్యులుగారు "నిజాంరాష్ట్రాంధ్రకవులు" అను విషయముపై గంటవరకు ఉపన్యాసము చేసిరి. దానిసారాంశము ఈ క్రింది రీతిని నివృత్తుచున్నాము:-

నిజాంరాష్ట్రాంధ్రకవులచరిత్ర వాణిజ్యమునకుని తమ ఆప్తకర్మమును ప్రకటించుటకు నిజాంరాష్ట్రాంధ్రదేశమునందలి కల పోట్లపాటు అమృతాగ్రధరబోధిని చేయుటకును కొన్ని ప్రధానములు తెలిసికొనుటకును ప్రయత్నించి నియమిత కవుల చరిత్రవాయుటలో కవుల కావ్యమైన కొన్ని ప్రసిద్ధ చారిత్రికములు గైకొనినయ్య, చెప్పి వానిలో మొదటి తిరిగిసామ్రాజ్యమునకు రాజధానియగు వరంగల్ అనునది యొకటియని. కాకతీయుల రాజ్యకాలమున ఉన్నటువంటి పాలకరికి సోమనాథుడు మున్నగు కవులచరిత్ర విపులముగా చర్చించెరి.

రెడవది గర్వజ్ఞులొక భూపాలుని రాజ్యకాలము. ఇతడు నిజాంరాష్ట్రాంధ్రదేశమున ఏలూరు జనియె ఇతని కాలమున అనేక కవులకు ఆశ్రయము దొరికినదియు, బమ్మెరపోతనామాత్యుడు బహుళక తనవిష్ణుతనమందు ఇతని ఆస్థానమున రాజగోరమును పొంది, పారమార్థిక జీవితమునకు భంగమై ఆ ఉద్యమ జీవితమును విడిచి దండయాత్ర స్వీకరించి పోయె దున్నకొన జీవయాత్ర గడిపియున్నాడని తా ముహించుచున్నామని యు ఆచార్యులుగారు నడిచిరి. బమ్మెర పోతన చరిత్రవిషయమై జగ్గెరి వాదించాడును సాతా. క. న. దు అతడు ఏ లెలూగరి వాని యనియు, ఆ ఏకలూనందు వరంగల్లు అనునదియే యనియు తిరిగిభటము లేల్పి పుష్పముతో తాము త్విష్టమయిండ్, బమ్మెర పోతనామాత్యుని కీయులు నిరసించు ప్రశ్నము నకు తల్లి అచ్చటి అడవాడుకాడ బమ్మెరపోతన పేరును సదా స్మరించుచుండుననియు, వాని ఆవిషయముపై ఆచార్యులవారకుగా, ఈ బహుళ ఉన్న పోతరాజు అను పేరితో పూజింపబడుచున్న రాతిని ముహించియు ఆచార్యులుగారు నడిచిరి. తరువాత మిక్కిలి ప్రసిద్ధి గాంచిన వేలంపాడ భీమకవి జన్మస్థలము దర్శించితిమనియు, భీమకవి నిజాంరాష్ట్రాంధ్రమున ఉట్టు ప్రలంబధ్యుడు మున్నదనియు నుడిచిరి. అందులో ఒకటి. కాకినాడ నుద్దరాక్షరామమున్నది నిజాంరాష్ట్రమున ఒకదాక్షరామమున్నది. కాకినాడదక్షరామము దాక్షరామము లో భీమేశ్వరాలయము లేదయ్య అది నిజం ప్రాచీనమున్న దాక్షరామమున్నదనియు చెప్పి తాము ప్రత్యక్షముగా తరికిలిచిన విషయములను కథలకు వినించి.

అట్లే, వాచ. సోమడు, పశురాముల లిగమూర్తి, భరకురామల రమమూర్తి, గోర, కల్లమగి పిపి భగ్గుడు ఇత్యాది దేవాలయములగురించి కవులచరిత్ర తమకు తెలియవచ్చుచున్నదనియు చెప్పిరి. వారనే. స్థలము. ఈ పోయకపుడు ఆనేకమంది గృహస్థులు తమతాలూకు గ్రంథములు ముహించలేదనియు, ఎరిమంది కవులచరిత్రయూ ముహించుటకు పడి యున్న తాలూకు గ్రంథములందీ నేకరి పోవుచున్నవనియు అని యిచ్చియు బయటికి రప్పించి ప్రచురించుభారము నిజాంరాష్ట్ర వాసుల దనియు చెప్పిరి.

ఈ తిరిగిభటముపై మహారాష్ట్ర కన్నడజిల్లాలకు కూడా పోయి ప్రయత్నింపబడినదియు, ఇప్పటికిని నిలచియున్న జటప్రసాద, గద్వాల, పావర్తి మున్నగు గొప్పసంస్థానములందు తాలూకు గ్రంథముల ఖర్చు మిగతాను టుటచే పూర్వపుటలచరిత్ర లనేమియు బయటపడుట కకాశమున్నదనియు, నిజాంరాష్ట్రమున బాధ్యత యివిషయమై మిక్కిలి అధిమగా నున్నదనియు నడిచి నేమయినా సామ్యమును గొందిరి.

పిక్కల అధ్యక్షులు శ్రీ, శ్రీమత్ ఆచార్యులుగారు సంతోషింపజేసినందుచును తామనిమనమై ఇతరులకు కార్యరూపము చేయింజులకు విచారము, సిగ్గు కలుగుచున్నదనియు, ఈ విషయమై పోతన శ్రీమత్ గారి రాజుగారు కీ॥ శే॥ లక్ష్మణరావుగారు తామును మరొకరును: లిపి నొక సభగా ఏర్పడి కొంధము పోటచేకిమనియును, అందు పని చేత శ్రీమత్ ఆచార్యులవారితో ప్రస్తుతము జరిగితిమనియు, కొన్ని మములందు, తా విద్వాను, ఏకీభామునకు రాలే పోవుటచే ఇతరకా కార్యము ఏమియు చేయలే. పోతన గారు, ఇ. ముందైన కళింగుల అభిమానులచేత సమకూడు భావము చేత ఆచార్యులవారి నే యివిషయమై తని చేత కొంగున ఉటు దనియు నుచి తమముపన్యాసమును ముగించిరి.

తిరువార నిలయాధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ తణిక్కల్ల పిరభగ్గుడుగారు ఎమ్. ఏ. ఎస్. జి. తేది సభను అంత జశప్రస

ముగా జనుచుండును. మా॥ హనుమంతరావు కంటులు గారికి, అమూల్యవిషయములను తెలియజేసి: శ్రీమత్ నెంకటరమణాచార్యుల గారిని వైనియమునకు కృతజ్ఞతానందము లర్పించి, కొన్ని విషయములను ము॥ రా॥ శ్రీమత్ రాజగోపాలరావుగారు చేసిన ప్రబోధమునకు శ్రీ ఆచార్యులవారు సెరుపోసిననా రయినదియు, వారిచేయబడినను, మరి యితర పండితుల సహకారమున పి. యిన. త్వరలో, రా. రాజనరేంద్ర కల్లం ప్రకటించవలెనని ము. సంధిక, ఏ. కాకతీయుల: జ్ఞాన కర్ణమ, మరి యితర ఆంధ్రసామ్రాజ్య జ్ఞాన: చిన్నముగా నిజాంరాష్ట్రమునకు తెలియ: జి. బయలుదేరి నుకల: నవని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. అంతట రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకు సభ ముగిసెను.

బి. ఎస్. శర్మ,

కార్యదర్శి

శ్రీ మైసూరుమహారాజగారి పోషకత్వము క్రిందనున్న గుబ్బి శ్రీ చెన్నబసవేశ్వర శ్రమాటిక్ కంపెనీవారు

28-12-23 శుక్రవారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకు కంసవధ, యమ గర్వభంగమునకు తరువాత కథ

రుక్మిణీహరణమును

29-12-23 శనివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

నదారమె నాటకమును

30-12-23 ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకు

మహాత్మా కబీరుదాసు చరిత్రమును

31-12-23 సాయవారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకు

ప్రభామణి నాటకమును

1-1-24 మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

ప్రహ్లాద నాటకమును

బ్రాహ్మ ముత్యాలపేట పోలీసుస్టేషనువద్ద నున్న పాలెనుధియేటరులో ప్రదర్శించెదరు. చెన్నపురిపాట లందరు వచ్చి తగుప్రోత్సాహ మొసగగోరెదము.

ఎస్ నాగేశ్వరావు

మేనేజర్.

వినోదరత్నాకర జి. హెచ్. వీరన్న, (ప్రాస్రీ)కుడు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీసమాజమువారు కాంగ్రెసునినములలో కకినాడలోని కృష్ణాధిపేటరు వాటలో 26-12-23 బుధవారం,

ద్రాపది వస్త్రావహరణం

28-12-23 శుక్రవారం, రాధాకృష్ణ

29-12-23 శనివారం, కనకతార

30-12-23 ఆదివారం, సుకన్య

నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

కట్టు:—రు 3, 2, 1, అజాయి 8, స్త్రీలు. రు 1, అజాయి 8, డాక్టరు కె. కట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

ఆంధ్రకర్తాగారము, లిమిటెడ్, గుంటూరు ఏజంట్లు కావలయును

ఆంధ్రకర్తాగారమునకు వాటాలు వేయించుటకు ఏజంట్లు కావలయును. ఏజంట్లుగా నుండగోరువారు మానేజింగ్ డైరెక్టర్ గారికి వ్రాసిన వివరములు తెలియగలవు.

యేనఁ బండ్రిఁబూర్వక శం కుఁతుఁడఁగాఁ అన్యతః క్రి.ద సమా
జేన మేనది.

శ్రీమతులు భిమిడిపాటి నత్తవారాక్షణిగారు, దేశ
భక్త వేదాక్షిప్తయ్య పంతులుగారు ప్రతిమలించిరి.

కొంజాలనన్నాక. శ్రీరాజేశ్వరరావు పంతులుగారు కూడ ఉప
సంపాదియకొంజాలనన్నాక. రాజీవామా తీర్థాచార్యునకు ఓటు

నిచ్చితిని గావున కార్యదర్శిగా నిరూపించబడినాను. ఈ గావీ నామాలు జనరలరకు అనుబంధముగా వుంచవలసివచ్చింది. శ్రీ భో. పట్టాభిశేఖరాచార్యులుగారు తీర్మానము సమపాదించిరి.

శ్రీయుత డాక్టరు భో. పట్టాభిశేఖరాచార్యులు బలవంతచిరి.

శ్రీయుత భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు శ్రీయుత బిందెరి.

ఓటుకుపెట్టగా తీర్మానము ఓడిపోయింది.

గతివాదులను అంగీకరించడమైనది.

ఈ గావీనామాలు తాత్కాలికముగా వచ్చినందునను తగినంత ముందుగా సభ్యులకు తెలియజేయవలసివచ్చును. నూ యొక్కయు ఆపదలచేయవలసి శ్రీయుత భో. పట్టాభిశేఖరాచార్యులుగారు తీర్మానము సమపాదించిరి. అయ్యది సక్రమము గావని నుడిచి అధ్యక్షులు దానిని ప్రతిపాదించిరి.

శ్రీయుత డాక్టరు భో. పట్టాభిశేఖరాచార్యులుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండు. తు శ్రీ భమిడిపాటి సత్యనారాయణ గారు రుపపాదించినారు. శ్రీయుత పట్టాభిశేఖరాచార్యులుగా అంగీకరింపబడినది.

శ్రీయుత అశ్వత్థామ వేంకటరమణయ్యగారు గెల్ల దు వూర్తి సుబ్బయ్యగారు పేరు సూచించిరి. సుబ్బయ్యగారు రుండబాల వనిరి.

శ్రీయుతలు శ్రీ వేంకట్రావు, యిలమ సాంబమూర్తి సి. వి. రంగం శ్రీకృష్ణగారు వై రామ అధ్యక్షులుగా నుండవలసి వని కోరిగా అందుకు అంగీకరింపబడినది.

చివరకు శ్రీయుత పల్లది కృష్ణమూర్తిగారిని శ్రీ డాక్టరు పట్టాభిశేఖరాచార్యులుగా రుపపాదించిరి. శ్రీయుత కాశీకృష్ణ రావుగారు బలవంతచిరి. శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యగారుగారు యిక్కడ లేనివారిని ప్రతిపాదించేయట సమంజసముగా వని నుడిచి శ్రీరామ యిలమ సాంబమూర్తిగారు శ్రీ మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారిని అంగీకరించవలసివచ్చింది చెప్పిరి.

ఈ తీర్మానమును ఓటుకు పెట్టగా శ్రీయుత కృష్ణ మూర్తిపంతులుగారికి గెల్ల దు అనుమానముగే గురు కృతి చేతులు. శ్రీ మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్ను కొండమైంది. పిమ్మట డాక్టరు మల్లవ్యసంగిగారిని కార్యదర్శి గా ఏర్పాటుగా ప్రతిపాదించిరి. అంగీకరించిరి.

జేతభక్త వేంకటకృష్ణయ్యపంతులుగారు శ్రీయుత టంగు టూరి ప్రకాశంపంతులుగారికి శ్రీ కాశీకృష్ణరావు పంతులు గారికిని వారు యింకొకరున్న యీవద్దవుల నుండిరిదికార్య ముల నిర్వహణగా నిర్వహించినందుకు వారికి వందలక్ష రూపాయల వరకును తీర్మానము సమపాదించిరి.

శ్రీ డాక్టరు భో. ప. శిఖరాచార్యులుగారు బలవంతచిరి. అందుకు ఏర్పాటుగా యీ తీర్మానమును అంగీకరించిరి.

(1) నిరాధిష్టత, గంభీర జిల్లాలో యీ కుడ్యి కలెక్షనరుల జలప్రాయములకు బాధపడిన వందల నివాసములకు యీ కుడ్యి కలెక్షనరులకు సహాయము తెలుపుచు వారి ప్రయత్నములకు సహాయము అన్ని విధములను తోడ్పడ వలెనని అన్ని గ్రామసంఘములను కోరుచు ఉదార వహనములను జేయుటను తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నాడు.

ఈ తీర్మానము ఏర్పాటుగా అంగీకరించడమైనది.

(2) జేతనపేటయందు కారాగృహమునుబోయిన రాజ కీటు నిర్మాణములకు విలయముగా కారాగృహ మహాభివృద్ధి ప్రయత్నముగా చేయవలెనని 186 జేతన జనరలరకు అర్హులను వారిని ఈ రాష్ట్రమువారు కోరుచున్నాడు.

జేతనపేట ప్రభుత్వ ప్రాధికారముగారు

ఆరువందల 2 గురు, శ్రీయుతలు 2 గురు.

తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

(3) ఆంధ్రప్రదేశ్ జిల్లాలో డామనివారణ విషయమై ఆఖిలభారత సంఘమువారికి సిఫార్సు చేయడమైనది.

(4) శ్రీయుత కారాచార్యులుగా జుగారి పల్నాడువిప్లవ విషయమై ప్రచురించు ఆపరేషన్లమైనది.

(5) ఆంధ్రప్రదేశ్ కారాగృహసంఘమువారు — కాకి నాడ కారాగృహ సవ్యాసంఘమును యేర్పరి కారాగృహములకు లాభనష్టముల బాధ్యతను వహించియుండుటచే ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఖర్చు ఉచితముగా సవ్యాసంఘమువారికివ్వడమైనదని తీర్మానము పెట్టి. ఈ తీర్మానము సభవారు అంగీకరించ ఈ క్రింద విధమున తీర్మానించిరి. —

రాష్ట్రసంఘము బాధకు ఖర్చు విషయములో శ్రీ జేతభక్త వేంకటకృష్ణయ్యపంతులుగారిని శ్రీ డాక్టరు భో. పట్టాభిశేఖరాచార్యులుగారిని ఓటుగా వేసి ధృవపరచేయటము తీర్మానించడమైనది.

(6) శ్రీయుత పల్లది కృష్ణమూర్తిగారి శిష్యులకు వేదవారి కృతికలను విషయమై: — ఈ తీర్మానము జిల్లా

కారాగృహ కార్యదర్శులకు పంపుచు వారి జిల్లాలోవుండే పరి స్థితులను పరిశీలించి వారి అభిప్రాయములను తెలుసుకొనవలసి వదని తీర్మానించడమైనది.

(7) శ్రీయుత కా. రాజగోపాలాచారిగారు కార్య నిర్వహణవర్గమును యిచ్చిన రజీనామాను అంగీకరించి వీరి స్థానే శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారి గారిని ఎన్నుకొండ మైనది.

(8) ఆఖిలభారత సంఘసభ్యత్వస్థానము ఒకటి నైజాం రాష్ట్రమును కావలెనని కోరుచు (వాసిరేఖ చదవడమైనది. రాజోవుసభలో విచారింపబడెను.

(9) శ్రీయుతలు కెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారికి నెల 1 కి రు 30 ల చొప్పున డిజిటల జరికరి రెండు నెలలకు యిచ్చుటకు శ్రీయుత అశ్వత్థామ రంగేశ్వరరావుగారు రుపపా దించిరి. అంగీకరించడమైనది.

(10) పుచ్చా శ్రీకృష్ణరెంగారానికి (పల్నాడు) నెల 1 కి 10 రూపాయలు చొప్పున రెండు నెలలకు యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

సభ సమాప్తమైనది.

వేలూరి సత్యనారాయణ, సహకార్యదర్శి.

దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు

(30 వ తేదీన జరుగు ఆఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభకు ఆచార్యగిద్వాసిగారు రాజాలమున తెలుపుటచే, చిత్తరంజనదాసుగారు అధ్యక్షతవహించుట కంగీకరించిరి.)

శారదానికేతనము-గుంటూరు

కను చుగిరి గుంటూరు వెల్లి కొవ్వ శ్రీమదారాణ గారు మాపాఠశాలలో బరగన్న కట్టపదానోత్సవమునకు అధ్యక్షులుగా దయచేయవలెనని ఆహ్వానింపబడు యీనెల 2 తేదీ రాత్రి బాధ్యత వల్ల తిని ఉన్నది శ్రీమదారాణగా కేయటికొండలో తెలియక కొందరి నడుగగా వాడు కాకాని ప్రండకాకుడుగారి పేడలో నుండవచ్చునని చెప్పిరి. లోకలికి ప్రకేతంక శ్రీమదారాణగారు ఒక చిన్న సలకకుండు మిద పంపించియుండిరి. మమ్ములను లోనికి రావించి మంచము మీద తేదీ బాధ్యుని మూడవ జొచ్చిరి. వారు యిప్పటికి రెండు నెలలకుండి కొంచెము దిగి, జ్వరములను బాధపడుచుండిరి. వారో కొంచెమునేపు శేను వచ్చి ప సగురించి మూట్లా దిశరువారి బాధపడునది కొంచెము వాస్తవీ పాకర్చించెను. నేనని యేమెయిండునానని అటుమాచితిశేమో శ్రీమదారా ణగా రది బోర్డింగులోని పిల్లలు భోజనములు చేసి బయటకి వచ్చుచున్నారనిరి. కారనానికేతనములో బోర్డింగు పిల్లలుండి రని పాడవరకు తెలియదు. గుంటూరులో స్థాపించబడుచున్న శారదానికేతనమును గురించి శేనుప్రకారం అన్నదప్పుడు చం దాట్లలను చూచుచు శ్రీమదారాణగారు శ్రీమదారాణ ము దలిసభను పునరుద్ధరించేయించుండిరి. లేక శ్రీమదారాణ నెద్రానినైన స్థాపించుచున్నారో యను సందేహముతో నుండిరి. 35 గురు పిల్లలు బోర్డింగులో నున్నారని చెప్పుచు శ్రీమదారా ణగారు లేచి మమ్ములను లోకలికి తీసికొని వెళ్ళిరి. అప్పుడే

పిల్లలందఱును భోజనములుచేసి బయటికివచ్చి ఎవరికెందును వారి కడుగుకొనుచుండిరి. ఆలోచన చే వచ్చిన కొత్తపిల్ల మాత్రము యింకను భోజనము చేయుచుండెను.

ఇంతలో శ్రీమదారాణగారు బజారునుండి ఒక పెట్టెను కొని కస్తూరులను ఒక ధాన్యమిటలకు తీసికొనివచ్చిరి. భోజన కాలలానికి తిరిగి వెళ్ళితిమి. భోజనము కండిపెట్టుటకు యిద్దరు బ్రాహ్మణులువారినలు ఒకటితో పనిచేయుచుండిరి. కర్ణధేని మునుపటి పిల్లలందఱిని వేరుచేయవలెనని భోజనములు పెట్ట బడుచుండెను. అక్కడనుండి యి కొక పెద్దగిద్వాసికి వెళ్ళితిమి. ఆగిదిలో జ్వరపీడితముల నోకబాటి కేయించియుండెను. ఆరా త్రికావనే తిరిగి ఇగ్గరకేనవని వారాపిల్లవిషయమై వింటవారికి చెప్పిరి. ఒక శ్రీ పరివారికి సమాపమున నె కోర్చినియుండెను.

మేడిమిద విద్యార్థులు యిండే వసతులు కలవు. ప్రస్తుత కడనల్లి బాలికలందఱు తమతమపాఠములను చదువుచుండిరి. కొం దరు శిబిరములను చదువుచుండిరి. స్థానము చాల వికలముగ నుం డుటచే ఒక్కొక్క లాంతరు నుండరి నలుగురు ముగ్గురేసి పిల్లలు చేయించిరి. శ్రీపిల్లలను ఒక బ్రంకు పెట్టెయొ ఒక కక్ర చుట్ట యి అమర్చబడిన. ఆపెట్టెల్నియు వరుసగా వైస గడుల లో కేబడిన. బహుశః ఆలోచన చే వచ్చిన శ్రాత్రపిల్లలై శ్రీమదారాణగారు శ్రాత్రపిల్లలను కొనితెచ్చిరి. కాకాని పుండేరికాకుడుగారు ఎంతయో వాగుగా కట్టించి యిల్లు పా పమువారు విశేష కాలము వీరిలో నుండేచోయినను యిటుకంటి పరిశ్రమగు కారకానికేతన మునుండి గదాయన తృప్తిపూరితము లిగినది.

క్రింద ఒక గదిలో పేను చక్కగా చీపురియుండెను. దానిలో పేనుతో అల్లబడిన చిన్నకర్మిపిట్టలు, చిన్న పెద్దలు టు, పెట్టెలు, పూసాపాత్రలు, కలకములను పాఠశాలలో చేయబడినది చూచుటకొంతయో శేను పండువుగనందెను. కర్ణధ పాపుకడ్డమిడిన, చీరమిడిన, కావలమిడిన మనోహ రముగా నడుపుబడిన కట్టునులు ఎంతయో పరమానందమును కలుగ జేసెను.

మూడవ రిరా తివరకు నడుపుకొనిన పిల్లలకు 5 సంవత్సర ములకరకు క్రతువుముగా వారు విద్యనేర్చెదరు. సంస్కృతము తెలుగుభాషలు ప్రాధాన్యముగ నేర్పబడును. హిందీకూడ నేర్ప బడుచున్నది. ఆ పాఠశాలలో చదువుకొను విద్యార్థినులసంఖ్య 180. అరడలు పేనుండి బ్రాడీపేనుండి చాలమంది విద్యార్థి నలు కుడిపూటవచ్చి చదువుకొని బోవుచుందురు. కండితులు గా, ఆరుగురికైగా యుపాధ్యాయులుగాని యుపాధ్యాయ నలు గాని కలరు. జవాబుగారి ప్రత్యేకముగా కలరు. ఈ భ వ న ము న కు రు 50 ల అ డై ను యిచ్చు క రు. రు 20000 ల కరకు మూ ల భ న ము క ల రు. 25 పుట్ల ధాన్యము రాగల శాజనమును శ్రీ శ్రీమదారాణగారు ఏర్పరిచిరి. ఉచితముగా భోజనముపెట్టి వండిచ్చి ఆకుపిల్లలకు చదువుచెప్పెదరు. పాఠశాల అభివృద్ధిసహకముగా నుండి ఇంత వరకు చక్కగా జరుగుచున్నదని అభిప్రాయము కలుగుచున్న ది. శ్రీమదారాణగారు పంతులు గమయముగా నుండిగిన మరీయొక ఆంధ్రద శతు తెవరియినను కావలయునని వారు నెల విచ్చిరి. తమకీ పాఠశాలావిశేషము లేమియు తెలియకు (బ్రాడీ పేటలోని కొండకగృహమున వారో చెప్పియుండిరి కాబట్టి ఆంధ్రదహోజను లెందినను మనశేషములో స్థాపించుడిన యీ నూతనసంస్థాపనమును చూచి, యిచ్చి, ఆలోచించి, సశ్చయించి దీనిసార్థకతను ప్రహించి బోధ్యమునకు తోడ్పడిన రు తలం చుచున్నాడను.

కాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు,

ప్రధానోపాధ్యాయుడు, గాధివారి విద్యాలయము, బెజవాడ.

లోకమూల్య బాలగంగాధరతిలక్

సంధ్యాలయము, దిట్టిబుచ్చా శివస్వామి, పూర్ణపాలెము, నెల్లూరుజిల్లా

మార్గశిర శు 13 గురవారము వ-7-శ్రీ, కొత్తూరి శ్రీరామలుశెట్టిగారు అధ్యక్షతవలెనది దిట్టిబుచ్చా వార్షికోత్సవము చక్కగా జరుగబడినది. వ-7-శ్రీ, తుమ్మపూడి వెంకటప్ప య్యశెట్టిగారు ఉచితముగా నోక బీరను యిచ్చుకట్టు వాగ్దాన ముచేసిరి. గంధాలయ, ఆదాయవ్యయములు, నెల్లూరు బడి ను. వ-7-శ్రీ ఆయమలుశెట్టి తిరుపతిస్వామిశెట్టిగారిని (పెనెడెంటు గను, కిక్కిన కార్మినిర్మాతలు) నియమింపబడి విద్యార్థిను యు, భక్తిపూర్ణ, జేతన మహాదేవ కథలను గురించి ఉపన్యాసము లిచ్చుటచేసెను.

తుమ్మపూడి బాలరామయ్యశెట్టి.

“స్వరాజ్య” వదనిర్వచనము

కాంగ్రెసు మతమునందు మార్పు

విషయనిర్ణయసంఘసభ యందు

తీర్మాన మొడిపావుట

(అ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ

కలెండర్ గాంధీజగరము, డిసెంబరు 28:—

విషయనిర్ణయసభ మార్పులు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ అ. ప్రె. మూలానాడు

కాంగ్రెసు కమిటీ యొక్క యేర్పాట్లను గాని వంద

విషయనిర్ణయ సంఘసభ వేళము

కాంగ్రెసు మతమునందు మార్పు

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘము గావించిన

ప్రభుత్వము, ఢిల్లీ ఆరంభ సభలో కాంగ్రెసు నిర్మాణ

కాంగ్రెసు మతము క్రతుమార్పులు బాధ్యుల సభ్యుల స్వార్థ

రామప్రసాద మిశ్రగారి తీర్మానము

అంతట సంయుక్త రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మా

సవరణలు

అంతట యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (మద్రాసు) యావత్

అనామకాబాదులో వాడకు మోహనిగారి తీర్మాన

యన్. యన్. వరదాచారిగారు (మద్రాసు) తీర్మాన

వారికొక్కటే మార్పుగానుండ తీర్మానము సవరణ

2. ఆర్. దాసుగారు గూడ తీర్మానమునకు సవరణ

జాతీయపతాకవీరుని స్మృతి

జాతీయపతాకవీరుని స్మృతి. జాతీయపతాకవీరుని స్మృతి. జాతీయపతాకవీరుని స్మృతి.

అధ్యక్షులకు ఆంధ్రకర్షకులకు సమర్పించుట. అధ్యక్షులకు ఆంధ్రకర్షకులకు సమర్పించుట.

కాకినాడ సభలు

(మాప్రత్యేక విశేషం)

వివిధ సభలు

నేడు గ్రంథాలయమునకు ఆంధ్రకర్షకులకు సమర్పించుట. నేడు గ్రంథాలయమునకు ఆంధ్రకర్షకులకు సమర్పించుట.

ఇతరవిషయములు

నేడు మద్యమున భజనము ప్రారంభమైనది. నేడు మద్యమున భజనము ప్రారంభమైనది.

ఆంధ్రభజనశాల

ప్రభాకరాంధ్రభజనశాలలో అనుష్ఠించిన భజనము. ప్రభాకరాంధ్రభజనశాలలో అనుష్ఠించిన భజనము.

స్నానముల ఏర్పాటు

స్నానములు చేయుటకు రెండు మూడు వోట్ల వరకుగా. స్నానములు చేయుటకు రెండు మూడు వోట్ల వరకుగా.

తీవ్ర అసహాయవాదకులను వారి ప్రచారము

మధ్య రాష్ట్రముల నుండి వచ్చిన గుండరలముగా. మధ్య రాష్ట్రముల నుండి వచ్చిన గుండరలముగా.

నాయకుల రాక

బర్మావారు కొందరు ఆమెరికానుండి ఒకపాళ్ళు. బర్మావారు కొందరు ఆమెరికానుండి ఒకపాళ్ళు.

రాని పెద్దనాయకులు

పండిత మదనమోహనమహర్షి లాలా బజలిరాయ, ఆచార్య గిద్దానూరి, అద్వైత లాం అజయ, హాకిం అబ్దుల్లా. పండిత మదనమోహనమహర్షి లాలా బజలిరాయ, ఆచార్య గిద్దానూరి, అద్వైత లాం అజయ, హాకిం అబ్దుల్లా.

27 వ తేదీన కలెక్టరుండి మెయిలు తెలుసు సరా. 27 వ తేదీన కలెక్టరుండి మెయిలు తెలుసు సరా.

శ్రీయుత నాగేశ్వర రావువంతులుగారు

శ్రీయుత నాగేశ్వర రావు వంతులుగారు నిన్ను పాఠం. శ్రీయుత నాగేశ్వర రావు వంతులుగారు నిన్ను పాఠం.

25 వ తేదీన జరిగిన విశేషములు

కాకినాడ, దినంబర 26:—1 ఖద్దరు ప్రదర్శనము. కాకినాడ, దినంబర 26:—1 ఖద్దరు ప్రదర్శనము.

ఇతరనాయకులు

శ్రీయుత కమలాబాయి, శ్రీయుత జేతదాసు గాంధీ, పండిత. శ్రీయుత కమలాబాయి, శ్రీయుత జేతదాసు గాంధీ, పండిత.

అఖిలభారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము.

అధ్యక్షకోపన్యాస ముత్యతాహకరము

నేడు మద్యమున 9 గంటలకు అఖిలభారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము. నేడు మద్యమున 9 గంటలకు అఖిలభారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము.

హిందీ మహాసభ

నాయకుల ప్రసంగములు

హిందీ మహాసభ ద్వితీయసమావేశము నేడు జరిగినది. హిందీ మహాసభ ద్వితీయసమావేశము నేడు జరిగినది.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులు

గారి వైద్యశ్రమము.

కాంగ్రెసునం దుచిత వైద్యసహాయము.

కాకినాడ జేతదాసునధకు వ స్వజను లందరకు ఉచిత. కాకినాడ జేతదాసునధకు వ స్వజను లందరకు ఉచిత.

మార్క్సిజ్మం అనేది ఒక సామాజిక సిద్ధాంతం మరియు రాజకీయ ఆలోచన. ఇది మనిషి మరియు సమాజం యొక్క నిర్మాణంపై దృష్టి పెడుతుంది.

ఆంధ్రవత్తిక

1923 సం. డిసెంబరునెల 27 వ తేది

గురువారము

విషయసారాంశం

కాంగ్రెసు క్రిడు

కాంగ్రెసు క్రిడును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము క్రిడు మార్చుకుండుటలో, కాంగ్రెసు విషయ నిర్ధారణసంఘమువారు కడు వివేకమును మార్చుకొని జాపిరనిమానమృతము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వంకకు ప్రజలదృష్టి మరలించుచును, రాను రాను సామ్రాజ్యస్వరాజ్యాలపై దృష్టిపడజేయుటకును, నిద్రవలములు వెల్లువెత్తుటకును, తెనియిన నిర్ణయమునకు బిమ్మట, మరలవాదలకు నయితము బిట్టేమి సామ్రాజ్యమునై నభిమానము దొలగిన దనుటకు సందియములేదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపక్షము బలపడుటకు, బిట్టేమి ప్రభుత్వ దృక్పథమే ముఖ్య కారణము. బిట్టేమి హృదయము త్వరలో మార్పు జెందినచో, ప్రజల ఆదర్శము పూర్తిగా మారిపోవుట కవకాశము గలదు. కాని యింకను బిట్టేమి హృదయము మారునను నాశ అసహాయవాదులకు పలువురకు గలదు. అసహాయద్యమము, అట్టి మార్పును దెచ్చువెట్లు జాలనియెడల, దాని పటుత్వముగూర్చి శంక గలుగక మనదు. అసహాయ కాంగ్రెసును దీక్షతో కొనసాగించి విఫలులగుచో, నాయకులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును మాత్రమే ఆశించవచ్చును. అసహాయవాదులు తమ ఉద్దేశ్యకర్తృత్వమును మునుపటిగ నిర్వహించక, కాలమును చాలవలకు వృథామచ్చిరనుట నిర్వివాదము. గాంధీమహాత్ముడు సాధించిన కాంగ్రెసు క్రిడును వారు కొనసాగించలేదనుట నిశ్చయము.

ఇట్టి స్థితిలో ఆదర్శమును మాత్రము మార్చుకొని యూరకయండిననేమి ప్రయోజనము? నిర్ధారణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించు నెడల, స్వరాజ్యస్థాపన యొకివంక జరుగుచుండుననుటకు సందియములేదు. అట్టితరీ, ఎక్కడి కక్కడికి సమాధానము స్వభావముగల బిట్టేమిజాతి, ప్రజల స్వరాజ్యస్థాపన గుర్తించుకున్నా? ప్రజలకు స్వయంస్థాయాధికారము నొసగకుండునా? బిట్టేమివారు తగువరకు బిగించు స్వభావముగలవారు గారు. ఒకవేళ ప్రజలస్వరాజ్యపు హక్కును గుర్తించుటకు, వాటివలెకని లొంగనియెడల, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకొరకు దేశము ప్రజలమీదలంపవలసియుండును. కాననల్లంఘనాద్రుత్వములను విరివిగ నిర్వహించవలసివచ్చును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుగాని, సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమునుగాని పొందజుటకు, మంత్రిగ నిర్దేశయత్నములు చేరుకుగజరుగకతప్పవు. మహమ్మదాలీఖాన్ నాయకులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు విముఖులుగారు భారతీయులెవ్వరైనను అట్టి స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించిన సంతోషించక మానరు. కాని, శాంతిపద్ధతుల ననుసరించి అసహాయవిధానమును కొనసాగించుచున్న యెడల, సామ్రాజ్యస్వరాజ్యములభించుచో, దానిని స్వీకరించుచుండు ననుచుండు మాత్రము పలువురు

సమ్మతించురు. అందుచే దేశము తగిన సంచలనము జూడక, సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనదీక్షను మన మున్నగ్గి వహించక, నిరర్థక ప్రతిష్ఠాపనలపట్ల దృష్టినింకను మరల్చుచున్న సమయమున, గొంతె మృత్యుకోర్కె లంగోరుటవలనను ప్రయోజనముండదు.

మహమ్మదాలీగారు కారణముచేతనే కాంగ్రెసు క్రిడును మార్చుట కిది సమయము గాదని బలికె. అహమ్మదాలీగారు కాంగ్రెసు సభలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము క్రిందకు కాంగ్రెసు క్రిడును మార్చుదలచినపుడు గాంధీ మహాత్ముడు వలదని మందలించి యుండెను. వారు సూపీన హేతువులు, ఇప్పటి పరిస్థితుల కెక్కుడుగ వర్తించగలవు ప్రస్తుతపు కాంగ్రెసు క్రిడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదృక్పథమును నిరసించుటలేదు. ఉభయోద్దేశములు గల వారికిని కాంగ్రెసు చోటిచ్చుచున్నది. వీలున్నయెడల సామ్రాజ్యస్వరాజ్యము, లేనియెడల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గమ్యస్థానమని మహాత్ముడు మొదటి నుండియు చెలుపుచునే యుండెను. కాంగ్రెసు జాతీయశంఖ, దీనియందు తేరుట కన్ని పక్షముల వారికిని అవకాశము గలదు. స్వరాజ్యశయము సం గీకరించి శాంతిపద్ధతుల నవలంబించి దలచువారికిని, దీనియందు ప్రవేశించుటకు హక్కు గలదు. రుతవాదు లింకను సామ్రాజ్యస్వరాజ్యము మాత్రమే శించుచున్నారు. అసహాయవాదులలో పలువురు సామ్రాజ్యస్వరాజ్యము త్వరలో లభింపగలదని నమ్ముచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసు క్రిడును సంపూర్ణముగ మార్చివైచుచో, కాంగ్రెసు నందుకొందరకనిలే ప్రవేశముండజాలదు. అట్టి నిష్పేదము గావించుట న్యాయమున వివేకముగాని గజాలను. పదజాలముపట్ల జూపెడి యుల్సాహమును కార్యసాధనపట్ల జూపి, మహాత్ముని సందేశమును నిర్వహించుటకు భారతీయులు పూనిజూపుచో, కాంగ్రెసు క్రిడు మార్పునుగూర్చి యోచించుటకు తరుణ మాసస్మయగును. కేవల దంధముల పలుకుటవలన, ప్రజలుగాని పాలకులు గాని మోసపోవజాలరు. దేశము తన బలమునకు తగిన కోర్కెలనే చెలుపవలయును. అందనిమాని కలులుజూచి ప్రయోజనముండదు.

చిత్తరంజన దాసుగారు చెలిపినట్లు, స్వరాజ్యమును పదము అతి గంభీరమయినది. సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమునుగాని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుగాని, స్వరాజ్య శిబ్దమునకు బదులుగ వాడుటవలన ప్రయోజనముండదు. "స్వరాజ్య" శిబ్దమున కుండెడి విశాలభావము నివివీచియు చెలుపజాలవు. స్వరాజ్య శిబ్దమునకు తోకల దగిలించుటయు, అప్రతిష్టయు, చిహ్నంబుల పలుకాలవలె తెలుకట్టిక స్వరాజ్యమనియునుట, అర్థవిహీనము. స్వరాజ్యము, స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించును. స్వయం నిర్ణయ మేరూపము దాల్చుచో వివరించుట కిచ్చుట వీలులేదు. పరిస్థితుల ననుసరించి, ప్రజల కోర్కెలు మారుచుండును. ప్రజల స్వయం నిర్ణయాధికారమును ఇంగ్లండు గుర్తించుటకు, బారెడేసి స్వరాజ్యవిధానములను తియారు చేసి లాభము లేదు. కాగితముపై నెన్ని యనుకూల విధానములనయినను గీయవచ్చును. వానిని సంపాదించు శక్తి యలవడ నపుడు, అవి నిరుపయోగములగును. కాంగ్రెసు సభవారు పూర్వము దయారుచేసిన కాంగ్రెసు లీగు విధానపు గతి ఏమయినది? మరొకన్ని స్థితిములను తయారుచేసినను అట్టిఫలితమే గలుగును. ఇందుకొరకు తగాదాపడుటయు, కాలమును వ్యర్థపరుచుటయు, భావ్యముగానేరదు. స్వరాజ్యసంపాదనార్హతను ప్రజలు గడించిన పిమ్మట, ఎట్టి స్వరాజ్యవిధానము ప్రజలు గావలయు

ననన, అట్టివిధానమే తప్పక లభించును. స్వరాజ్య నిర్వచనముగూర్చి కాంగ్రెసుసభ తన కాలమును విని యోగింప నవసరములేదు. స్వరాజ్యార్థము, వండి తులకు పామరులకుగూడ తెలియును. స్వరాజ్యము భారతీయులం దంకిల్లి హితమునది. దానిని బహిర్గతము చేయుటయే, ప్రస్తుతకర్తవ్యము. కాంగ్రెసు క్రిడును మార్చవలయునను తీర్మానమునకు, జెచ్చిన సవరణలు ముఖ్యములు గావు. వానివలన గలుగ జూయెడి మాన్యమియు గనపించు శాంతిపద్ధతులను పదమును తొలగింపవలయు నను సూచన నా మోదించువారు లేరయిరి. ఇందుబట్టి మహాత్ముడు పదేలించిన అహంసామార్గము ద్వారా మాత్రమే దేశము తన గమ్యస్థానముకే కృతశక్తియు రాలై యున్నదని, నువ్వకముగాగలదు. ఇంతియు గాక, క్రిడును మార్చవలయునను విషయముగూర్చి నాల్గరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములే ప్రత్యుత్తర మొసగెను. వీనిలో ఘూర్జర, కర్నాట, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘములు, మార్పువలదని తెలిపెను. సంయుక్తరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘముమాత్రము, కాంగ్రెసుక్రిడులో మార్పుగావలయునని సూచించెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములయినను మార్పు గొని సందృష్టులందు, కాంగ్రెసు క్రిడును మార్చవలసిన యవసరము ఏమాత్రము గనుపించదు. కాంగ్రెసుసభలో మరల నీ విషయమై చర్చనలిపి కాలమును వ్యర్థముచేయుటకు ప్రతి నిధులు బూనుకొన కుండురని నమ్మవచ్చును.

దాసు : లజపతిరాయి

చిత్తరంజన దాసుగారి చర్య, లాలా లజపతిరాయిగారికి రుచింపకుండుట వింతగాదు. లిట్టను ప్రభువుగారు, దాసుగారిని పిలువనంపింపుడు, మంత్రులుగ నుండుటకు స్వరాజ్య పక్షము వారు అంగీకరింపజాలరని వెంటనే చెలిపియుండవలసినది. తడవుచేయుట కవసరములేదు. వీలనన, స్వరాజ్య పక్షమువారి ముఖ్యాశయము శాసనసభలను బ్రద్దల గొట్టుటగాని అధికారవర్గమునకు తోడ్పడుట ఎంత మాత్రము గానేరదు. ఆ విషయమై ఇరవల కెట్టి సందేహము లున్నను, స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు దాసుగారి కెట్టి సందేహ ముండజాలదు. ప్రభుత్వోద్యోగమును అంగీకరింప గూడదనుట, స్వరాజ్య పక్షపు ప్రధాన నియమ మగుటచే, తమ పక్షము వారితో యోచించి పిమ్మట చెలిపెదమని దాసుగారు గవర్నరుగారితో బలికియుండుట అయ్యుక్తమని లజపతిరాయిగారి తలంపు. ఒకవేళ బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము మంత్రి పదవులను నిర్వహించు సంగీకరించునేమోనని దాసుగారు యాహించిన యెడల అట్టి యధికార మా పక్షమునకు లేదని లజపతిరాయిగారి యుద్దేశము. ఆఖరిభారత స్వరాజ్యపక్షమే తన నియమములను మార్చగలదు గాని రాష్ట్రీయసంఘముగాదు. ఆ కారణముచే దాసుగారు వెలకముందాడుట అసహాయ ధర్మమునకే విరుద్ధమని లజపతిరాయి గారు స్పష్టపరచిరి. దాసుగారు లిట్టను ప్రభువుగారికి పంపిన లేఖలోనయినను ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నంతరింపజేయు విషయమునే ప్రధానముగ సూచించిరి. బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానముల గాంచిన రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొసగిన యెడల సహకారము నలుపుటకు వారు ఉద్యుక్తులగుదురని వెల్లడి యగుచున్నది. ఇట్టికోర్కె స్వరాజ్యదర్శమును మిగుల సుకుటితపరచినదని వెనుక చెలిపియుంటిని. లజపతిరాయిగారును ఇటులనే భావించుచున్నారు. స్వరాజ్యము హిందూదేశమున కంతకును గావలయును. బెంగాలులో ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమంత

రించినమాత్రమున సరిపోవు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమున మాత్రము సంపాదించుట, కష్టమునుగాదు. దీనితో తృప్తిపెంచునది, స్వరాజ్యస్థితి పెరుగుటకే. కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతలేనిది, రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమున నిరంతరము మితవాదులు సయితము అంగీకరించెదరు. అట్టిస్థితిలో, స్వరాజ్యపక్షమువారు వారికన్న వెనకబడట, పరిహాసాన్నిదమగును. ప్రతిష్టాంశము విషయమై బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము తనయచ్చువచ్చినంతవఱకు వ్యాఖ్యానముజేయుచో, ఇతరరాష్ట్రములవారు తమయచ్చువచ్చినంతవఱకు అర్థమజేపెదరని, లజపతిరాయగారు వాదించుచున్నారు. లజపతిరాయగారు స్వరాజ్యపక్షాభిమానము. స్వరాజ్యపక్షము, ఎన్నికలలో జయముబడయుటకై, లజపతిరాయగారు చేసిన సహాయ మవారమని, యంగ్లీకరించకలేదు. అట్లును ప్రసిద్ధ నాయకుడు సయితము, దాసుగారి ప్రథమచర్య నామోదింపజాలనపుడు, వీరి నడవడి ప్రకటితమయిన యద్వైతములకెంత విరుద్ధమగునునో గ్రహించవచ్చును. బెంగాలులోనే పరిస్థితులుండ, మద్రాసు రాజధానిలో నెలలుండనో యూహించుట సులభ సాధ్యము. ప్రతిష్టాంశము సాధ్యముగావచ్చును, గాక పోవచ్చును. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు అసహాయ ధర్మమును విడిచివేసి, మితవాదుల కన్న నెక్కువకీర్తి వీరికి వాటిల్లగలదు. దాసుగారు ప్రభుత్వోద్వేగములను తుదకు నిరాకరించినను అసహాయ భావమును నిష్కర్షక చేలిపెట్టుండలేదు. రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యముతో తృప్తి గనుపరుచుటవలన, వారి ఆదర్శమునకే భంగము గలుగుచున్నది. లజపతిరాయగారు స్వరాజ్యపక్షము నకీర్తి సాల్పేయు నుద్దేశముతోగాక, లజపతిరాయగారు సత్కార్యోత్సాహమును పురిగొల్పు నాసక్తితో నిట్టి పిమర్చనము గమించి యుందురనుటకు సందియములేదు. లజపతిరాయగారు చేలిపిన హితమును గమించి, స్వరాజ్యపక్షము అసహాయధర్మము నికముందు విడువకుండుట శ్రేయస్కరము. లేలయెడల వారిని సయితము మితవాదులక్రింద చేతము పరిగణించుట తటస్థంబగుదు.

నోబిలు బహుమానము

శాంతిరక్షణకై నియవలసిన నోబిలుబహుమానమును, ఈసంవత్సర మెవ్వరికిని నీయగూడదని నిశ్చయించి టుల చేలియుచున్నది. దీనినిబట్టి యేమని గ్రహించదగును? ప్రపంచమునందు శాంతిరక్షణకై పాటుబడిన మహానీయు లేవ్వరును లేరనియే విదితమగును. పాశ్చాత్యప్రపంచమున కిది యెంతకీ శింక దాయకమో యూహించవచ్చును. యుద్ధములను నివారించుటకు ప్రపంచయుద్ధమును సలుపుటయు, పిమ్మట నానారాష్ట్ర సభాపతిపదవిని సెలకొల్పి, ఆ రాష్ట్రముచేయుటయు, తుదకు నిరంతరముగ పరిణమించెను. ప్రపంచశాంతి సురక్షితమగుటకు మారుగ, కలహభీషములు ముగిసినవృద్ధిపెంచెను. సంఘర్షణకరమైన ఒకరిపై నొకరుకుటకు పాశ్చాత్యజాతులు సంసిద్ధముగనున్నవి. ప్రపంచశాంతిని రక్షించుటకు, నిజముగ పాటుబడి మూలసూక్రిమును ప్రపంచమునకు చేలిపినమహాపురుషుడు, గాంధీమహాత్ముడొక్కడే. కలుబలసాధనమును నిరాకరించి, అహింసను మూలధర్మముగ వంగీకరింపవలెనని, ప్రపంచము దుఃఖ భూయిష్టముగ నుండకనూనను. వివిధ జాతుల అంతిమ సూరస లేవకు, కృత్రిమపు ఏర్పాటుల నెన్నికైననాక, ప్రయోజనముండదు. గాంధీమహాత్ముని కీర్తి నాగరి ప్రపంచముగుర్తిం

వకబోలేదు. పాశ్చాత్యదేశములందలి ప్రజాసామాన్యము వారిని కీర్తించి శారవించుచున్నారు. కాని బ్రిటిషురాజ్య తంత్రజ్ఞులమీ, వారి అనుచరులేమి, మహాత్ముని నెలులనయినను చులకనజేయబూనుకొనిరి. ప్రపంచమందంతటను వీరుచేసిన ప్రచారము అత్యంతము. నోబిలు శాంతిబహుమానము, గాంధీమహాత్ముని కొనగెదరినయి, అందుచే నొకరి తప్పుక విడుదలజేసెదరినయి, ఇటీవల వదంతులు ప్రచురింపగలిగి పాతకులకు చేలియును. నోబిలు కమిటీవారి దృష్టి గాంధీ మహాత్ముని శాంతికు దిగి యుండుటయు అసహజముగాదు. అయినను బ్రిటిషువారి ప్రోద్బలముచేతన, ఇతర శాంతిములచేతను ఆ ప్రయత్నమును వారు వదులుకొని యుందురు. నోబిలు బహుమాన మున్నను లేకున్నను గాంధీ మహాత్ముని కీర్తిని కప్పి పుచ్చుట సూర్య బింబమును కప్పి పుచ్చుట వలె వ్యర్థమగును. పాశ్చాత్య ప్రపంచము తన నిష్పక్షాయతను వెల్లడించినది. హిందూదేశ మొక్కటియే ప్రపంచమునకు తరణోపాయము జూపగలదు. గాంధీ మహాత్ముని యుపదేశముల నాచరణలోనికి దెచ్చువలన హిందూదేశము స్వలాభమును పొందగలుగుటయగాక లోకరక్షణకు గూడ మార్గము జూపగలదు.

దాసు - ఆచారి సమాధానము

చిత్తరంజనదాసు, రాజనీపాలచార్యులుగారు జేసికొనిన ఒడంబడిక న్యాయముగ నున్నదనితలంపవచ్చును. కలకత్తా, నాగపూరు, అహమ్మదాబాదు, గయా, ఢిల్లీ కాంగ్రెసులతీర్మానములను మరల నిర్ధారణ జేయుటవలన, అసహాయధర్మమును కాంగ్రెసు త్రోసివేయలేదని ప్రజలకు స్పష్టము గాగలదు. శాసనసభ బహిష్కారధర్మ ములనే నిలిచి యున్నది. ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభ యీ ధర్మమును తొలగింపలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి సంచలనమునకు నిరోధము గలిగింపకుండుటకై బహిష్కారప్రచారము మాత్రము ఆపివేయబడెనది. రాజకొరకు మాత్ర మిటుల యంగీకరింపబడెనని చెలువ నవసరములేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కొన్నిళ్లలో తగిన యనుభవముగలిగిన పిమ్మట మరల బహిష్కారము నామోదింపదరని యూహింపవచ్చును. అందుచే మరీ కొంత కాలమువరకు ఓపికతో వేచియుండుట యుక్తము. దాసు ఆచారిగార్ల సమాధానము బహిష్కార ధర్మమును కాపాడుచు వివాదముల నంతరింపజేయుగలదు. నిర్మాణ కార్యక్రమము వంకకు ఉభయపక్షములవారి దృష్టిని మరలింపగలదు. ఇరుపక్షములవారు, నిర్మాణ కార్యక్రమ లాభములను గ్రహించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి దృష్టి మరీకొంత కాలమువరకు, శాసనసభలపై లగ్నమైయుండుట నిశ్చయమయినను, త్వరలో వారికి భ్రమ దొలగక మానదు. వారి వంత మొకవేళ నెల వేరినను, పిమ్మటవయినను, నిర్మాణ కార్యక్రమమే శరణ్యమగును. అందుచే వారిచర్యలసూచి బహిష్కారపక్షమువారు వేటువహించుచో, ఉభయపక్షములవారు గలిసి ప్రధానకార్యముగ స్వరాజ్య నిర్మాణముకొరకై తమ కీర్తింతను ధారబోయుటకు వీలు గలుగును. ఉభయపక్షములవారి దృష్టియు నిర్మాణ కార్యక్రమము వంక కిప్పుడు దిగి యుండుట శుభసూచకము. ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసు సభ్యులు మరల వివాదములతో కాలముగడుపక, నిర్మాణ కార్యక్రమము నేవిధమున పంజాబు మెయిలు వేగముతో నడుపుటకు వీలగునో, విచారించి తదనుగుణ్యముగ క్రియా సంవిధానమును నిర్ణయించుట యుక్తము.

బోర్నడు నత్యాగ్రహము
బోర్నడు నత్యాగ్రహమును బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు చులకన జేయుట వింతగాదు. ప్రజలకు పూర్ణనిత్య పన్నులను చెల్లించుట కత్యంతరము లేకున్నను వెలుకలివారి ప్రోద్బలము మీద వారు పన్నుల నిరాకరణమునకు బూనిరిని ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచున్నారు. ఇటుల చెలుపుట వీరికి మా మూలు ఆచారమేగాని వేరుగాదు. బోర్నడు నత్యాగ్రహముకు సహాయపడుటకు కాకినాడ కాంగ్రెసు సభవారు నిశ్చయించి నిరంకుశాధికారులకు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగుట యవసరము.

సానితీ వార్తలు

“భారతి” పత్రిక

“భారతి” మాసపత్రికను ముద్రించి ప్రకటించుటకై నిన్నటిదినమున కాకినాడుని నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు చీపురపెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగు ఎల్. ఎ. కామేశ్వరయ్య దగ్గర కేసును మెసగిరి. కామేశ్వరయ్య కంగీకరించిరి. “భారతి” ప్రథమ సంచిక నిన్నటిదినము వెలువడినది ఇందు నిమిత్తమై నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు చెన్నపురికి నిన్నటి యదయము కాకినాడనుండి విచ్చేసి తిరిగి సాయం కాలము 6-40 గంటలకు బయలుదేరిన కాంగ్రెసు స్పెషలు రైలులో కాకినాడుకు వెళ్లిరి.

సుగుణ విలాససభ:— ఈసభవారు వి. ను. బ్రహ్మణ్య భారతిగారిచే ప్రాధుర్యము “భారతి” అనుపాటకమును 28 వ నిమిషముకు వారంసాయం కాలము 5-30 గంటలకు విక్రయించుటకు నిశ్చయించిన తిమిశ్రభావలో ప్రదర్శించును.

బెంగుళూరు అమెచ్యూరు నాటకసంఘము:— ఈ సంఘమువారు సాందర్యమహాసభ యీ నెల 28 తేది రానుచును, 29 నువ్డ 30 తేదీనాటికలమున సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు. వి. రా. బి. శ్రీ. టి. రాఘవాచార్యులుగారు అన్ని పాటకములందును ప్రధానపాత్రమును నేర్పినారు.

కాంగ్రెసు స్పెషలు రైలు:— రిన్నటి దినము సాయం కాలము 6-40 గంటలకు కాంగ్రెసు స్పెషలు రైలు నెల టులపైనుటలో బయలుదేరెను. కాంగ్రెసు యాత్రికులు కలవును ఆబండిలో వెడలిరి. చోటు చాలక వలపున నిలిచిపోయి మెయిలులో పోవలసివై, స్పెషలురైలులో కిక్కివారికి కా. నాగేశ్వరరావువంతులు, అల్లాడి స్వప్నస్వామయ్య, మేనారా యణమూర్తిగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు వెలియించిరి. శ్రీలుచాడ పలువురుగలవ. వీరిని సాగనంపుటకై అసహాయకారులు చాలమంది స్టేషనునకు వచ్చియండిరి. మహాత్ముడు యీ అను నివాదములమధ్య స్పెషలు రైలుబండి వెడలెను.

‘గోరా’ నవల:— శ్రీశంకరుపార్వతీశ్వర కవులచే రచింపబడి ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాలవారిచే ప్రచురింపబడిన ‘గోరా’ యనునవల ప్రథమసంపుటము పంపిణీచేయబడినది. నవలనువాదము మాత్యులయందును కేరళీ చేరినది దీనిపై పుస్తకము యున్నందు ప్రకటింపబడును. దీని వెల 1-5-0.

ఈ నవలలోపాటు శ్రీరామ రాజగిరి యను చిన్నిచిత్రమును గూడ పుస్తకంతో సంకలించిమి.

ఈ రెండుపుస్తకములును కలయువారు ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాల కాకినాడ అని ప్రాసిన బడయుగలరు.

వంచసంస్కారము-ఉపన్యాసము:— శివరంజన వెల 28 వ తేది కుకవారం చెన్నపట్టణ ఆరాంపుకొండని శ్రీ. శ్రీశ్రీ ఉడతయరుల సన్నిధియందు శ్రీభావ్యకార్లసభ వారు శ్రీకృష్ణసభవారు కేవలమేకాన్ని శ్రీకృష్ణసభవారి శిఖామణులను వైభవ్యకార్ల సన్నిధి కేవలమేకాన్ని వారిచే పంచసంస్కారములను గలిగించి యుపన్యాసించుటలు విన్నటులేరి. ఆయనకు తి. చి. బా. ఎ. ఎ. ఎల్. వాయికొద్దు కీర్తిలు అ. చి. బి. గోపాలచార్యులస్వామి అగ్రాస నాధపత్రికను వహించుదురు. 12 ఘంటలకు చు. రా. రా. శ్రీ. ఉత్పటారు ఆశ్వినిశ్రీవారి రామానుజమూలము నుండి మర్యాదలలో వెలిడియవల సన్నధి కేవలమేకాన్నియదు. 1 ఘంటలకు ఉపన్యాసములకు సూరంధ్రము.

చెన్న బసవేశ్వర మైసూరు గుబ్బినాటక సమాజమువారు

విష్ణు తీర్థాటకాలము సరిగా 3000ంటలకు (బాజ్యేలో) పూర్వం మందిరము న కట్టినట్లు వాటకమును ఆర్య దృష్టిగా చక్కగ కట్టించిరి. వాటకమునుండి ఒక్క ప్రేక్షకుడైన వాటకమునకు కదలి ఎటులు. అలవాదు బొమ్మపాత్రలకై అర్చనను సమృద్ధిగా వాత్సలము ప్రయోగించివును దుర్యోధనాదులు మోచబడినటులు ప్రేక్షకులందఱును వాటక సభ్యుల గానమాధుర్య ముతోడను, జనకల సౌమ్యతను, పాత్రధారుల హాసభాస శకటవాదులచేతను మోచబడి రక్తపో ఎంతయు ఆతిథ్యము క్రి యనిపించుకొనదు. తప్పులపైదనున్న ఒక్క తలైవన కన్పిం కదు గదా! ఆదివ్యాంబరములు, దివ్యాభరణ ములు అద్భుతములు. ఇంతవఱకు చన్న సగర మున కెన్నియో సమాజములు కన్పిచుచున్నది, చన్న సగరములో ఆగ్రహము విహించినది చెప్పటకు సమాజముగూడ గలవు. కాని ఆది విష్ణుయు ఈ సమాజమువారికి సమానముగ గావనట లో సాహస మొదెయ్యలేదని మాయాభిప్రాయము. గానమా, గాం భ్యగానమయ్యే చెప్పనగు. శ్రీ పాత్రధారులసమాజ శ్రీలావణ్య మతో ఒప్పించుండిరి. జనకలసౌమ్యతను ఎన్న మారము గాదు. మాదియే తీరకలెను. ప్రతిపాత్రధారుడు తనపాత్రమును చక్కగ పోషించెను. ఆపాత్రధారుడు చక్కగ తన పాత్రమును నిర్వహించలేదని చెప్పటకు ఏల లేవంద ఒకరి నొకరిని మించితమధుర్యములను నిర్వహించిరి. భావప్రకటనములు చక్కగనున్నది.

ఆ చిన్నికృష్ణుడు, అనుందరాకారుడు ఆభివ్యక్తుడు మరల భూతలమున అవతరించినో యున్నటులు యుండెను. ఆరాస క్రిందను గూర్చి వ్రాయ నలవిగాదు. కనులూ జూచి అనందంబ వలసినదే. కలిమివర్ణము 'పాల్కి' ఫిట్టుతో మించిపోయియు న్నిది. జలకీరన వేయిమాలులైన జూదనగు. నిజముగ ఏయగ మనో జరిగిన కృష్ణ లీల నేడు ఈ కలియగమున ఈ చిన్నికృష్ణపాత్రను ధరించిన మధులమాటాట్టువలెనని భక్త మున మాడ గల్గితిమి. మనము తరించెడి మని చెప్పవచ్చును.

విశాఖరత్నాకర వీరన్నగారు సాక్షాత్ విశాఖరత్నా కరడే. వీరి భావప్రకటనలు ఆదర్శప్రాణముని చెప్పటకు నుండియు లేదు. ప్రత్యేకముగ జూచి అనందించవలసినదే.

ఇంతటిభాగ్యము మనకు గలుగునట్లు చేసిన ఆలోక కల్యాణునికి వందనములు.

కాని ఒక్కచిన్న సంగతిని చెప్పవలసియున్నది. కంస పాత్రధారుడు మాత్రము కొంచెము రాగాలాటమున తగ్గించిన భాగుడును.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.,

"లక్ష్మణరాయ వ్యాసావళి"

విజ్ఞానచంద్రికా ప్రకటనము

విజ్ఞానచంద్రికామండలి నుభ్యసంపాదక లకు కొంతకాలము లక్ష్మణరాయ వ్యాసగారు స్వర్ణమైన పదవ మరల తక్కువదలి ప్రకటనములు 1916 వ సం. ము పదవ కేటికి తర్వాతపాదకస్థుర నివిన్నాముగ వారి వ్యాసావళి గ్రంథములముగ ప్రధికమై ప్రథ మసంపుటను విశ్వపాఠశాల మున వ. పబడిది. ఈ గ్రంథము నందు లక్ష్మణరాయగారు వ్రాసియున్న వ్యాసములే పునర్ముద్రిత ములైనవి. ఇందు కార్మికి, భాష, శాస్త్రవిద్య ఈ వ్యాసము లు గలవు. ఇన్న యెదు యిదివరలో నందఱును చదివి పారవేసిన వేయెను యిట్టి అమూల్యవ్యాసములను గ్రంథరూపమున తేల్చి తరిగోధనలకందరకును విజ్ఞానచంద్రికామండలివారు సహాయము చేసిరి. శాస్త్రవిద్యకు క వ్యాసములలో ముఖ్యమగుది యు ఖండన మందనముల బయలుదేరినదినియు లలిత శిలవాగ్దానము గలదు. ఈ గ్రంథముకు అందఱును తెప్పించుకొని లక్ష్మణరాయ వంతులు గారి విజ్ఞానసంపాదకు మారగముయే గాక, తేలికగాను యమూల్యగ్రంథముల బయటించియున్న విజ్ఞానచంద్రికామండలికి సహాయముచేసి దానిని నిలుకట్టెట్లెనని మేము తలంచెదము.

ఈ ప్రకటన కలయునారు యీమండలి వాత్సలమున ను మెం 19 వాటికొట్టి, ముద్రాపేయి, ముద్రాము అరి వాని కొరకు బడియుగలదు. వీల చందాదారులకు 20.00 లకు యంతర లకు 20.00 యు.

కాగితము రోజులకు యీ ప్రకటనముల కాకినాడ గాంధీనగరమున వేరుగను.

"నోబులు" శాంతిబహుమానము

ఈసంవత్సర మొదలగుండుటకు నిశ్చయించుట

వార్యేపార్లమెంటువారి నోబులుకమిటీవారు ఈసంవత్సర ము శాంతిబహుమానము నొసగుండుటకు నిశ్చయించిరి.

(మద్రాసు మెయిలు)

బోర్నదునత్యాగ హము

పన్నులు చెల్లించినవారిని సంఘబహిష్కారము చేయుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 26:— బోర్నదు నత్యాగహ స వర్షమున యింకను పోలీసువారిని ప్రోగుతేయచున్నారని దివారణబలన తెలియచున్నది. దని బొంబాయి ప్రభుత్వము ప్రకటించుచున్నది. పన్నును రాబట్టుటకు ఉత్తవము చేయ బడినపుడు ప్రజలు దానిని సరాసరిపరచెడిని తలచియుగా అభి ప్రాయము లేదయు నవదరలేదు. పన్ను వారికి యిచ్చమైనది కాపోవచ్చును. పోలీసువారు వచ్చియు జవాదాదోషముగానే యున్నది. బోర్నదులో డిసెంబరు 26నకేదైన సభజరిగి, ఆస భలో బయటివారు వచ్చి ఉపవాసము లిచ్చునట్లు బోర్నదు ప్రజలకు వన్న నిరాకరింపరత నవబుద్ధి కలుగలేదు. ప్రజలను తక్కువ చెల్లించకుండ చేయగలందులకు ఆందోళనచేయువారు సంఘబహిష్కారమును పూర్తిగా నుపయోగించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధివర్కటనము

బోటుపం దెములను దర్శించుట

రంగూను, డిసెంబరు 26:— రాజప్రతినిధియొక్కయు వారి సమీపముగ్గయు గౌరవార్థము రంగూనులో జరుపు తేకునట్లు కడవటికి నిన్న (25 తేదీ) సాంకేతిక జరిగెను బర్మా బోటుపం దెములు జరిగెను. తరుణి బాహుచా కాల్పబడిన. వేలకొలది జనులు కాసారములదట్టును నిలువబడి చూచుచుండ రాజప్రతినిధియొ వారిభార్యయు కాజనాకలో సరస్సులనుట్టు గొని పోవడుట యెంతయో మనోహరముగ నుండెను. పందెము లయినతరువాత గెల్చికవారికి పందెపుగిన్నెలను కాపెను రెడిం గుగా రిచ్చిరి. ఏమ్యుట బాణస భావేకుగ జరిగెను.

సినిమా ప్రదర్శనము

25 వ తేదీ రాత్రి ప్రభుత్వచంద్రికామండలి భోజన మైన తరువాత వదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ కంపెనీవారు రాజప్రతినిధి బర్మాకు వచ్చుటయు, అక్కడ వారికి స్వాగత మిచ్చుటయు, గుర్రపు పందెముల సందర్శించుటయు వాదిగల వారి ప్రత్యేక విషయములను లండనులో ప్రత్యేక కిలిములో తయారచేయించి ప్రభుత్వచంద్రికామండలి వారికి జూచి, ప్రదర్శనానంతరము మదన్ థియేటర్ల డి. యే. వారిమాన్ గారును, లండను అర్చి ఫోటోకంపెనీ యాంగుగారును రాజప్రతినిధిని వారి భార్యకును ఎటు జేయబడిరి. వారికి మామీన మాముల విషయమై రాజ ప్రతినిధి కాల సంతోషమును గనపరచెను.

రంగూనును విడిచిపోవుట

రంగూను, డిసెంబరు 26:— రాజప్రతినిధి యీయదియని ప్రత్యేకరైలుబండిలో ముంబైలేరు పోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు అప్పైనుగారు ఆచివిమ్మ చేయబడుట

కొచ్చికో, డిసెంబరు 26:— ఎన్నుకులములో విశాఖ లసానెల్ గా నున్న డాక్టరు అప్పైనుగారు మలబారు సినిమాలో కాథలిక్కులకు అర్చి విద్యనుగా నిశ్చయింపబడిన రోములో పోవునట్లునెక్కరి నుడి తర్లకును వచ్చిరి. మలబారులో ని నిలియునై ప్రస్తుత కందుకిని వీరే అధికారులు కా నుందురు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వోద్యోగుల క్రయాణపుఖ్యలలో

మార్పులు

కలకత్తా, డిసెంబరు 26:— బంగారాదేశమున జరిగెడి విండి ప్రభుత్వోద్యోగులకు ప్రయాణపుఖ్యలలో జరిగేదాన్ని య ప్రకటించెడివి. ఉద్యోగులు 4 తరగతులుగా విభజించబడుదు. మొదటి మారునరంగులను వారి తరగతులో 1 క్లియరు యు జ్యుడు. 4 తరగతివారికి ఉఖకు తరగతి ఖచ్చులు యిచ్చబడును. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీమద్రామాయణ కాలక్షేప సభ:— 26 నెల

20 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంట 30 నిమిషము వృష్టకుని వాణికి 49 నెలల గృహమున బ్రహ్మశ్రీ ముగ్ధుగారు భాగ వతారగారు "కీరాతార్జునము"ను వారికధాకాలక్షేపము నొసర్తురు.

వారావరణ సభ

1923 వ సం. డిసెంబరు నెల 26 తేదీ గురువారము

కల్పా ముఖ్య సగరములు	కర 24 గంటలలో అర్జున్ కిరీ	కర 24 గంటలలో అర్జున్ కిరీ	కర 24 గంటలలో అర్జున్ కిరీ	అర్జున్ కిరీ	మూలములు
గోపాలపురం	78.7	61.0	...	86.27	25.58
కొర్రాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్నము	79.7	68.6	...	1.70	20.15
కాకినాడ	79.2	65.2	...	81.18	17.04
చిలికపట్నము	82.1	65.8	...	15.80	0.66
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	88.1	62.2	...	1.76	8.09
బళ్లారి	87.7	59.8	...	1.46	4.74
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	87.1	67.8	...	5.77	4.18
నెల్లూరు	88.4	65.9	...	28.74	1.87
మద్రాసు	88.9	68.8	...	22.68	9.28
కడపూరు	82.2	69.8	...	38.80	1.23
వెంకటా	...	...	...	...	...
సీలము	89.7	67.6	...	5.55	5.81
శాంతిబహుమానము	87.2	67.8	...	7.86	8.86
తిరుచునాపల్లి	86.9	69.8	...	12.69	2.10
వాగపట్నము	80.8	71.2	...	41.6	2.61
పుదుచ్చోటి	...	...	...	...	...
మధుర	85.4	70.1	...	14.30	0.02
పాంబున్	81.0	74.1	...	4.51	2.96
తిరువల్లూరి	...	...	...	28.57	11.27
తిరువేంకటము	83.4	78.5	...	30.85	0.90
కొచ్చిన్	90.8	76.6	...	10.80	10.51
కాలికట్టు	87.8	74.8	...	5.09	1.50
మంగళూరు	88.5	72.5	...	4.87	6.19
బెంగళూరు	84.8	58.8	...	1.86	7.92
హస్సాన్	...	...	...	...	...
మిర్ కాళ	78.6	57.6	...	4.71	7.92
రై చూరు	...	...	...	...	...
మైదానాగ	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
రన్నగి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
మలబారు	...	...	...	...	...
కొడైకనూర్	65.4	47.2	0.01	28.87	6.48
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారులు:— విశాఖపట్నమున ముఖ్య లోక మాదిగ సభకు, మిగిలిన ప్రదేశములలో వ్యవస్థాపక గలవు. గోపాలపురము న అర్చిక అధికముగ నున్నది. వేడిమి సామాన్యముగ నున్నది. దక్కన్:— ముఖ్యమంత్రి మాదిగ గలవు. బళ్లారిలో గాత్రవేడిమి 2 క్లిగిలు తక్కువ.

కర్ణాటకము:— ముఖ్యమంత్రి వ్యవస్థాపక సోక మాదిగ గలవు. వేడిమి సాధారణముగ నున్నది.

సి. చెల్లెల్యరాయు నొందలి.

ఎన్. ఆర్. ఆర్. సామ్రాజ్యం

సత్త్వ వత్త్వ వాఖ్యానము

కర 1.4 భరము 1.0-0.0 హోమపుష్ప ప్రత్యేకము. ఇయ్యది హోమపుష్ప మహావ్యక్తి కథను ఆధారముగా గొని వ్రాయబడిన శ్రోత్ర వాక్యము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, రంగుకెట్టిపల్లి, మద్రాసు

దాసుగారు-మంత్రిపదవులు

స్వరాష్ట్రీయ లాభాపేక్ష

లబవతిరాయుగారి వీర ఖండనము

డిసెంబరు 26:—ఫిరోజ్‌పదుగారు కరాచీనుండి ఇట్లు రంజింపబడి:—

దాసు-లిట్టనుప్రభుల సంపదించుటను, స్వరాజ్యపక్షము వారి తీర్మానమును తీరము; ఇదియందు లాలా లబవతిరాయుగారు ప్రతికూలము వాసిరి. అందీకిందివిషయములు గలవు.

లిట్టనుప్రభు దాసుగారిని మంత్రిపదవుల కావ్యనియింపజేయుట “మా కక్కిరలేదు” అని వెంటనే, ఎంతమాత్రమును తడవుకొనకుండా ప్రత్యుత్తర మిచ్చియుండవలసివచ్చింది. అధికారి పదవుల సంగీకరించువిషయమున భారతదేశమునకంతిహాసవర్తిండు కారణములందీకడయెడల మూలమే అలాగింపబడు కవులను గలగలగలదు. అట్లు తిరిగి ఆలోచించుటకైనను కేంద్ర స్వరాజ్య పక్షసంఘమునకు మూలమే అధికారము గలదు ఈ సందర్భముల దాసుగారిచర్య అసహాయోద్యమ మూలమునాతమునకే గాక స్వరాజ్యపక్ష సిద్ధాంతమునకును ప్రతికూలముగా నున్నది. ఈ చర్య స్వరాజ్యపక్షమువారి బలమును ఇంచుమించు తూర్తిగా నాశనమొనర్చును.

దాసుగారు తనబాబునందు తీగలు చాళ్ళుల నుపయోగించి ద్వంద్వపరిపాలనను కుడిచూట్టించువిషయమునకు ప్రాధాన్యము నొసగి అవిషయమున నొక్కిడుచుకొను. కాంగ్రెసువారును, స్వరాజ్యపక్షమువారును భారతదేశములకు స్వరాజ్యమును సంపాదించుట సాధ్యముగా నెట్లుకొన్నారని, బెంగాలులో ద్వంద్వపరిపాలనను కుడిచూట్టించుట సాధ్యముగా నెట్లుకొనలేదు. తమపక్ష సిద్ధాంతమునకు ప్రతికూలముగా నున్నదను కారణము చేతనే స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నిరాకరించి యుండుననిపించింది.

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానములు ప్రతి అన్యోన్య ప్రాతికూల్య విషయములో నిండియున్నవి. అసకాతము వారినయెడల వానిని గైకొనుభావమే ఆ తీర్మానములం దాసాంతమును గానించుచున్నది.

దాసుగారి హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక

కాంగ్రెసువారి తీర్మానమునాకముగా దేశ మంతటను కర్తవ్య హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక తయారజేయు బదులుండగా బెంగాలువారు వేరొక యొడంబడికను గావించుట చాల అపేక్షణీయము. ఇట్టి యొడంబడికను గావించుటకు స్వరాజ్య పక్షము వారి రోగ్గరికి చాళ్ళులేదు. తేకనుండును కర్తవ్య వాతీయమైంది బడితుల పూర్వమే, వేరొకగా రాష్ట్రములవారు ఒడంబడికల నొనర్చుకొనినయెడల మొదటియొడంబడికకు అటంకములుగలను హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక వాతీయ యొడంబడికగా

జాలదు. ఉద్యోగకాఖలును కర్తవ్యవిషయములపై వాధారపకులు ఎంతమాత్రమును సరియగువాతీయత గాజాలదు. స్థానిక సంఘములందు నూటికి 60 ఒకనుకమువారును 40 మరెవ్వరును వారును నుండవలెనని నిర్ణయించుట, ప్రజాప్రాతినిధ్యమునకు మూలకన్నిటిని గాలి కెగురగొట్టుచున్నది. ఇట్టి వ్యవహారికమునకు ఎట్టికాలపరిమితియు నిర్ణయించబడలేదు. ఇందువలన భారతవాతీయ యొక్కత ఆ సంభవము గుచున్నది. జునీదుకద్దనే సమయమునందు వాద్యములబడుప రాజుని నిశ్చయించుట ప్రారంభమగు నిరంతరమునగుచున్నది. ప్రస్తుత మతవివాదల పరిశోధకులలో చురుకుదీయబడవలెను ఈయొడంబడికను నిరాకరించెదరు. ఈచర్య, మతవివాదముల సద్ధికమొనర్చుటకు మూలము దోడ్పడగలదు. ఈయొడంబడికయందు, చారిత్రకవైగాని, రాజకీయవైపునముగాని ఇనుమతయు గానించుకొనుట ఇచ్చినవిషయము.

రాష్ట్రీయస్వాభిమానము

కానకసఖలందీకడనుకరించిన కార్యమునుగురించి బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి వ్యవస్థ తీర్మానమునందు, వారికట్లుదల యంతయు రాష్ట్రీయ వాక్య తా యంతకరిపాలనము గావలెను కొరికై న మూల కేంద్రీకరించబడినట్లు నాకు గానియిచ్చుచున్నది. ఒక్క బెంగాలునకు రాష్ట్రీయ స్వరూపాలన మొనగబడినయెడల సదర్ప ప్రతిబింబించురాకీయని బెంగాలుస్వరాజ్యపక్షమువారి నడుగుచున్నాను.

ఈ వ్యవహార మంతయు రాష్ట్రీయ స్వాభిమానమునకు విరుద్ధము నున్నది. ఇకని తర రాష్ట్రీయముల వారుగూడ “ప్రతిభుట” మునకు తమ కనుకలకును వ్యాఖ్యానము నొనర్చుకొనకుండ దాసుగారు అభ్యంతరపరులవారు ఈవిధీకులలో నాకొక్క మార్గము గానించుచున్నది. ప్రతిరాష్ట్రీయ స్వరాజ్య పక్షమువారిని వారివారి కార్యక్రమమును నిర్ణయించు కొనునట్లు కనబడవలెను. కేంద్రస్వరాజ్యపక్షము భారతకానకసఖలోని స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమమును నిర్ణయించు కనెను.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:—వారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాక్యమునందలి ప్రభుత్వవిధి గు నన్ను అభిప్రాయము రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము అనే ప్రాచీన భారతవ్రతులను విమర్శించి నన్ను అభిప్రాయము సంతకములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భాష క్షయము నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అభ్యుదయకు వాక్య, ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్ను ఆ కర్తవ్యము కాదనుకొనవలసియున్నది. ప్రయోజనముగా ఖండింపబడింది. కానుకను తెలుగు మాఖ్యముగా చూడవలసి విశేషము తెచ్చియొక అవు— సం 0-12-0. పోస్టేజీ వేటు.

అంధములు దొంగవోటు:—

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము. చెన్నపురి

ఆవారీ-దాసు యొడంబడిక

బహిష్కారవాదుల తీవ్ర ప్రాతికూల్యము

ఒడంబడిక అంగీకరింపబడు సూచనలు

కాకినాడ డిసెంబరు 26:—ఇస్లాగోష్టి సమావేశమునందు దాసు - రాజగోపాలాచారిగార్ల ఒడంబడిక వైక రెండు గంటల సేపు తీవ్రతర్య జరిగెను. చాలమంది బహిష్కారవాదులు తృప్తముగా ప్రాతికూల్యమును వాపుచున్నారు. అందుచే నాతర్ఫ ప్రస్తుతమున కావీయుండబడెను.

తిరిగి చర్చకానికి ప్రారంభమగును. కాంగ్రెసుయొక్క అభిప్రాయమును గురించి కొంత అవమానము వ్యాపించి యుండుట చే, కలకత్తా, నాగపూరు, అహమ్మదుబాదు, గయా, ఢిల్లీలలో కాంగ్రెసునకు వేరొకవారు అసహాయోద్యమమును గురించి కావించిన తీర్మానముల నన్నిటిని కాకినాడ కాంగ్రెసుసమావేశము వారు ప్రభవ శపథలెననియు, త్రివిధబహిష్కారమే ఇంకను కాంగ్రెసువారి విధానమనియు దాసు ఆవారీ:ర్ల తీర్మానములో గలదు. త్రివిధబహిష్కారమును తిరిగివ్యవహరింపబడు దిల్లీతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగనుండునని కొంత సభ్యు లభ్యంతరము చేయుచున్నారు. వివరము, దాసు - రాజగోపాలాచారిగార్ల యొడంబడిక కర్తవ్యమును నిర్ణయించు. (ఆ. వె.)

దేవాంగ మహాజనుల సమావేశము

కాకినాడలో జరుగును

ఈనెల 31 తేదీని చెన్నపురిలో ఎం. పి. త్యాగరాజు కెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద అభిలభాంతరదేశీయ దేవాంగమహాజనసభ జరుప నుద్దేశించి ఆహ్వానము లందరికిని పంపియుండిరి. కొన్ని కారణములచే సభ నాతేదీని జరుపవలసిలేదని ప్రతికూలముగా తెలియపర్చిరి. మహాజనసభ నుద్దేశించి ప్రతిజ్ఞలలోను ఆహారత్రు దేవాంగులు సమావేశమై కర్ణాభివృద్ధి కగు ప్రోత్సాహము, సహాయము చేయుట ఉత్తమమని కలంది యీనెల 30 తేదీని కాకినాడ గ్రామమున దేవాంగప్రజలు సమావేశమై:టి జరుప నుద్దేశించినాము. మరియు దేశీయమహాజనసభకు వివిధ దేశములవారు యాగ్రామం కచ్చుచున్నారు. నాన యాతరులమే యొక్కమని యొంది సభ జరుపనిశ్చయించినాము. తత్సభకు కలాభిమాను తెల్లరు విచ్చేయి:ప్రార్థితులు.

కాలెపు గంగయ్య,

మానెం అయ్యన్న, దొంగంకెట్టి బసవలింగం.

పేచ్చిక. బసవలింగంసన్ను,

దొంగంకెట్టి త్రిపురాంతకం,

కాకినాడ. 26-12-28.

గుహ లీలా వినోద పురుష గంభీర

జీవానంద ధాతుపుష్టి లేహ్యము సర్వరోగ నివారణి, రక్తవృద్ధిని, బలకారి, భూలోకామృతము, మొదలగు పేర్లు దీనికి లగినవని అనేకులు అంగీకరించియున్నారు.

మానవకోటి కిది యొక గొప్ప వరప్రసాదము

ఈ దివ్యోపధము స్వర్ణము, ముత్యము, పగడము, కాశూబ, శిలాజిత్తు, కల్పద్రుమ, జింకకొమ్మ, వెండి, అరకము, 7 రకముల పుష్పములు, వాదము పవ్యకుంటిది 15 దినుసుల పవ్యలు, సాలామిశ్రవంతి యూగాని దినుసులు, గింజిదినుసులు, 17, 14 అమూల్యమైన వనమూలికలు, కస్తూరి, గోరోజనము, కుంకుమపువ్వు, అంబరు మొదలగునవిచేరి సిద్ధ ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు తెలిపిన ప్రకారము తయారుచేయబడినది. యవ్వనులు, స్త్రీలు, పురుషులు యెవ్వరైన యెచ్చుకునైనను ఎప్పుడైనను దేశకాల వివక్షత లేకుండ నిర్భయముగా నేవింపవచ్చును. దీనివలన గలుగు చెక్కుకుణములు ఈ దిగువ తెలుపబడినవి.

కుష్మము, తెల్లకుష్మము, గంధంబు, బహుమాత్రము, మేహావణములు, సాధారణవ్రణములు దినాలపేరిటగానుండు వ్రణములు, తెలుపు, ఎలుపు మొదలగు సెగరోగములు; దగ్గు, తుయము, క్వాసకాశ రోగములు, తెల్లబొరుట, పక్షవాతము, ఋతుకూలము గొడ్డు పోకంతనము, కీళ్లనొప్పలు, మూర్చ, చిత్తభ్రమ, మెదడు దుర్బలము, స్త్రీలకుగల బలహీనము, తెల్లని నీరుపోవుట, తలనొప్పి, ఆయాగము, నిస్సత్తువ, ముట్టుకుట్టు, బహిష్టు కాలమున కలుగు కడుపునొప్పి, పనితనము నందు తెలివి లేకచేయు దుష్టచేష్టులనలన గలుగువాగులు, దుష్టస్త్రీ సంబంధమైన వ్యాధులు పురుషులలోపము మేహరూక్ష వాయునను ఖండించి, నడుము మోకాళ్లు, మేగడ్డవ్వము, బెట్ట, మూత్రమంటలు, మూత్రము కర్ణములకు కలిసిపోవుట, తెలుపు రోగము, కొరకు మొదలగు అంటురోగములకు ఇది వెట్టినదిభిక్షము. అశీర్ణము, మలబద్ధకము, ఆకలి లేక యుండుట, నవ, దురద, గడ్డి, పొడ, వీటిని నిర్మూలము చేయును. ఇది స్త్రీపురుషుల యనురాగమును వృద్ధిచేసి వారిలో నొకవిధమగు వికమత్యమును కలుగజేసి పుత్ర పుత్రులనెదు భాగ్యము నిచ్చుటయందనమానమైంది. ఈ ప్రకారముగా కాస్త్రీకర్మముగా తయారుచేయబడిన దివ్యోపధమును సేతుపతి మహారాజుగారు నేవింది 21 మనుష్యుల బలమును గడించినట్లు శాస్త్రముందు చెప్పబడినది గనుకనే దీనికి భూలోకామృతము అనుపేరు గలదు. 20 తులములుగల డబ్బీ 1 కి వి.సి. ఖర్చుతోకర్తర రు 5-8-0, 2 బుడ్లకు రు 10-0-0 వి. సి. కర్చుతో. ఏబట్లు అన్నిచాగాలలో కావలెను. కమిషను లేక శీతము పుష్కలముగా యివ్వబడదు. పొప్రైటరు, డాక్టరు. సి. ఆర్. జి. కృష్ణమొదలియార్, గోల్డ్ మెడలిస్టు

గుహ, ఆయుర్వేదఫర్మసి తపాలవెట్టె, నెం 1266 మద్రాసు

అఖిలభారతమితవాది
మహాజనసభ

సన్మానసంఘము

భూవా, దినంబరు 26:—అఖిలభారత మితవాది మహాజనసభ సమావేశ సందర్భమున సన్మానసంఘమునకు 400 మంది సభ్యులు వచ్చిరి. ఇక నంతమంది విభిన్నాభిప్రాయాల దెలిగింపుగా వచ్చిరి. దెలిగింపులు యింక నుండి జరిగినట్లు చెప్పవలసివచ్చును. ఇంకను దెలిగింపులు వచ్చుచున్నాయి. అనేకమంది ప్రేక్షకులును స్త్రీలును కాన్ఫరెన్సుకు వచ్చిరని వార్తలు సన్మానసంఘములో కథింపబడుచున్నాయి. దెలిగింపుగాను చేరియున్నారు. ఈ సభకు కచ్చితమైన ముఖ్యోత్సవ మేరకు కారాజిల్లానుండి సాన్ డియోగో చాలయంద వచ్చియున్నారు. వీరందరూ రావు బహదూర్ కాలిగారి ప్రత్యక్షములగునని వచ్చియున్నారు.

అఖిలభారత మితవాది మహాజనసభ

6 వ ప్రమావేశము

అఖిలభారత మితవాది మహాజనసభ 6 వ సమావేశము భూవాలో గోఖలేచే అవకాశమును ప్రత్యేకముగా నిర్దేశించబడిన మందిరమున జరిగి సాంఘికముగ గంటలకు ప్రారంభమైంది. మందిర మంతయు, చక్కగా నలంకరింపబడి ప్రేక్షకులతోను దెలిగింపుతోను నిండియుండెను. అధ్యక్షుడు రాగానే సన్మానసంఘముయొక్క ప్రెస్, ప్రెస్ మెన్బర్లు, కార్యదర్శులు ఎదుర్కొని ఉపన్యాసకర్తలను గొంపోయిరి. సభవారందరూ ఆ సభ్యులును ఆచ్చటికి కలసి కరకు నిలువడియుండిరి. జాతీయ, స్వాతంత్ర్యోద్యమో సభ ప్రారంభమయ్యెను. తరువాత అహ్మదాబాద్ సభ్యులును దివాన్ బహదూర్ గాడ్బోలేగారు తమ సన్మానపత్రములు జదివిరి. దాక్టరు పరంజయేగారు దాక్టరు గో. కే. బహదూర్ ప్రభాకారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనటకు ఉపపాదించిరి. దీనిని జి. యే. బ్రహ్మేగారు అనుమతించిరి. ఎ. పి. నేన్, యస్. యం. చిన్నప్పిగారు బలపరచిరి. అధ్యక్షుడుగారు ప్రవచనములను విన్నవించి అగ్రాసభ్యులను కనీసించిరి. తరువాత అధ్యక్షుడు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును ఒక గంటపాటు చదివిరి. తదనంతరము కలగకలేని వచన కర్తవ్యములు కార్యదర్శులలో నొకరైన అంబికారు గారు చదివిరి.

ఇట్లు కర్తవ్యములను పరిపూర్ణముగా నిర్వహించిన తరువాత 40 వార్షికోత్సవాదియ 40 వ సంవత్సరము బుద్ధి, చింతాశక్తి, 40 శిశువులు అయ్యెను, 40 గోకుల్ దాస్ కరేక్, 40 చితుర్ లాల్ సెథ్ వాడే, ఆరంబుల్ రావు బహదూర్ పాటో, శమరా, 40 చిన్మయిత్తర్, 40 యం. సి. జోషి, ఆరంబుల్ మెథా, ప్రాసెసరు గురవరాజు, మున్షీ గారాజు ప్రసాద్, రాయ కృష్ణాజీ, రావుబహదూర్ మహబూబ్ రాయ, ఆరంబుల్ సయ్యూద్ బహదూర్, ఈశ్వరదాసు లక్ష్మీదాసు, కేశంక రంకస్వామి అయ్యంగర్, సర్కార్ చి. యన్. మితాలిక్, యం. యల్. పి. కందిర గోకర్ణాధ్ మిక్రా, 40 కే. ప్రసాద్ సర్కార్ కారి, ఆరంబుల్ రాయబహదూర్ జగ్గరావు.

ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చినవారు సాంఘికము కాస్త్రీ, కొలంబేలు మొదలయ్యారు. కాలికట్టుకుండి సర్వోత్తమరావుగారు, శర్మ, కృష్ణరావ మెహతా, రైలు ఆఫీసుల్ వి. ఎన్. శ్రీనివాస కాస్త్రీ, జయమంతు, రావు బహదూర్ ధాన్వే, బ్రాహ్మి, రావు బహదూర్ మండుల్, కె. డి. గుర్జురాద్ కవిరయ్య. (ఆ. తె).

అధ్యక్షుని ప్రవచనము

(నిన్నటి రువాయి)

ఇండియా గవర్న మెంటు ఆర్జునవరణ

వై. ఆర్. జనరల్ సభకునే కొంతవరకు ను కొన్ని కాలమును అభివృద్ధి గాంచగలదని కొందరభిప్రాయించుచున్నారు. అది యిట్లు చెలియును. ఇండియా గవర్న మెంటు ఆర్జున సభ అయిన తరువాత గురునాథుల జేయుటకు ఇండియానుండి తన అభిప్రాయమును సడలించి కొంత వరకు పనిచేసిన అయ్యది నిజమే. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమని విచారించవలయు. ఈ చట్టము ద్వారా రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమును పొందినట్లు వీలగునని నానందముగా. దీనితో మిగిలిన రాష్ట్రములకు కేంద్రప్రభుత్వ పాలనమున ఆసలు మార్పుకలుగునని రాష్ట్రము ప్రభుత్వమున స్వాతంత్ర్య మిచ్చియు ప్రయో

జనమెక్కి కేంద్రప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రములపై ముఖ్యమైన సం గతులందుగాడ నగూర్చి కార మున్నంతవరకు రాష్ట్రము స్వా తంత్ర్యము గలవనకునునుండిది. ఆచరణలో సాధ్యమైనది. పరిపాలనా సౌకర్యముగాడ ఈ ప్రభుత్వము కాలము తృప్తికరముగా సాగునను నమృతములేదు. మాటిమాటికిని రాష్ట్రము ప్రభుత్వమువారిని కేంద్రప్రభుత్వమువారిని సుఖము జరుగుచుండును. రాష్ట్రములందు సంపూర్ణబాధ్యతను ప్రవేశపెట్టిన కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతా రాష్ట్రము తృప్తికరముగా కర్తవ్యమును నిర్వహించుటకు వీలులేకయును ఈజేతములో నిజమగు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టటకు వీలగును. దీనివలన నిజమగు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము మిగిలినది. మనజాతి జులూభముల నిమిత్తము కేంద్ర ప్రభుత్వము పాటుబడునదిగ నుండవలెను. జాతీయభివృద్ధి గాంచవలెనని రాష్ట్రములు తమ సంపూర్ణ బాధ్యతను ప్రయోజనములేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమున ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టవలెనని నాభిప్రాయముగాదు. కేంద్ర రాష్ట్రము ప్రభుత్వమువారి విధులను ప్రత్యేకించి నిర్వహించవలెను. రాష్ట్రములో వివిధపాలనము — ప్రజాపాలనము ఎంతవరకు కానునదిలో అనేయిండునో అటులే కేంద్రప్రభుత్వములో గూడ అంతవరకు చేయవలెను. దీనివలన ఇకముందు ప్రభుత్వము విభిన్నంగానే కాకుండునని మనము మేముచేయవలెనని విన్నవించును. ప్రభుత్వము ఇంతలో ముగియును కేంద్రమునకు కొరతగాడదు. అది పెద్దబిచ్చు. మనము కను అందులకు సిద్ధముగ లేము. కాని అధిక ప్రతిభతో కొన్ని కట్టుబట్టులను మనము చేయవచ్చును.

కమిషన్ ఆఫ్ సెలక్షన్

సభ్యులారా! నేడు తెల్లవారుజాము దానింతకు తెప్పిరి. మిఖానివిధానమున, కార్యక్రమమున గూర్చి కార్యకర్తల యాచింపుడు. మిఖాని రాజ్యాంగమునకు గాఢమైన నడుము దిగింది. పనిచేయవలెను. ఇతర తీర్మానములను తేలికాన్నంత మాత్రాన ప్రయోజనములేదు. ఉపన్యాసములను ప్రయోజనములేదు. మిఖాని ప్రాంతములను విధానమును ప్రజల అంగీకరించుటకు చేయవలెను.

ఇట్లు మిఖాని ప్రాంతము మిఖాని నిర్దేశము మిఖానిని దానికంటె ఎక్కువగును. కమిషన్ ఒక విచారణ సభమువారిని నియమించవలెను. నామాటను త్రోసివేయవలెను. నామాటి ప్రాంతము మిఖాని తీసివేయవలెను. ఇంకను మనకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము ఎక్కువగా కాలవలెనని మనము మనము నియమించి సంకల్పమున దీనిని నిర్వహించవలెను. దీనివలననే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము చేయవలెను. ఒక పర్యాయము విమనము నియమించి కేంద్ర యెదుట మిఖాని ప్రాంతములను దీనిని కేంద్రమునకు వీలగును. మిఖాని ప్రాంతము చెల్లించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారిని ఈదేర్చుటకు జేయగలదు. ఇట్లు జరిగిననే తృప్తికరముగా నుండును. ఇదియే సభకు కాస్త్రుసమర్థమగు కర్తవ్య కాస్త్రుములకు కానవలెను జేయుటవారిని కొన్నంత చురుకైన గాదు. దానికై మిఖాని ప్రయత్నించి తగినచోట్ల తీసివేయవలెను.

లిబరలువరము

లో విప్లవ కారులను, బ్రహ్మచారిలను స్థానములేదు. త్రికరణ శుద్ధిగ మిఖాని ఉదారభావముతో నుండవలెను. మన ఆదర్శ మెంతవరకు సరిగ్గా లేదో తెలియవలెను. మన పురోగమి సరిగ్గా విధానమును మనము సాధించవలెను కాని ప్రతివ్యంధములను మనము పురోగమిని గాంచవలెను. మనము గొప్పగా ప్రయత్నించుట వీలగును ప్రజలలో ప్రభుత్వమును కలగజేసి మన ప్రతికూల వ్యాపారా క్రమచరమును సులభపరచవలెను. అవసరమైనచో క్రొత్త ప్రతికూలను స్థాపించవలెను. కేయిక్మెంటో పనిచేసినగాని మన ప్రతికూల నిర్దేశమును జయింపవలెను. మనకు తగిన ధనము, బలము, ఏర్పాటులు లేకపోవుట చేపట్టికలగా ఓడిపోతిమి అనగమైనచో ఇంగ్లాండునకు రాయకాము సంప్రదించుట మనము బాధ్యతాయుత ఇంగ్లాండు జేయుట ఇచ్చట క్రమరము ప్రతికూలవ్యాపారమున కలగవలెను.

ఇండియాలో ప్రచారము చేయుచున్నవారిలో ఒక్కరినియెందుగానే తెప్పించవలెను. మనము అంగ్లేయుల బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును తృప్తికరమయ్యెను. అత్యున్నత జేతక పోషకులు. మనకు నిజమైన ఏర్పాటులు ఇక్కడలేనని మనము మనవిగా నుండదు. ఇండియాకు అర్హతను మించి బాధ్యత యిచ్చబడెనే అట్లేపించుచున్నాము. విచారించుచున్నాము. దీనికీ కారణము పించు తీసుకొన్న కష్టములు ఇండియా జేతక ఇంకను పూర్వము కమిషన్ మున్ను డెటెయిండ్లతో అటులే యున్నదనుచున్నాము. అంగ్లేయులు పూర్వకారణరాయములు వారికి గూర్చుట కట్టెను. భారతీయ మనము భారతీయులను ముఖ్యమైన వారియభిప్రాయము.

మనలో మనము ఈ ప్రభుత్వమును మనము మనలో మనము కొట్టుకొనిపోవు మనము మనము తమ ప్రభుత్వము ఇండియాలో పాలనము చేయుటకు మన మిఖానినియందుండి లిబరలు మనము మనము. మనము నడుంతులన, అభిప్రాయములను ఖండించవలెనని అంగ్లేయులు నమ్ముటతో అత్యున్నతమైన వీరిలో ఇండియాలో అనుభవముగలవారు చెప్పిరిగాదాని వాని నమ్మెదరు. అది నిజముగాదని చెప్పుటనువిధి. మనజేతకలలో జరుగునంగతులు మనలకు ప్రతిపాటుము ఇంగ్లాండులో పనిచేయుచున్నవి. ఇంగ్లాండులో ఎన్నిటిని మనకు అభివృద్ధి మిఖానిగాడదను వారు నిరసనకాధికారులు, స్వలాభముగలవారు నున్నారు. సమయమునప్పుడెల్ల వాని అడుగులునున్నాను. తగిలెదరు. మరొకరిని భావించుటకున్నాము. దీని మనము పోయి సమిపించి నిజపరిస్థితులను తెలియు జేసితిమని వారు మనకు సమాచారము చేసెదరు. అట్టి సమాచారము నేను నిరాకరించును. ఏవగియగొనను. అట్టి అవకాశము లన్నిటిని వినియోగించెదను. భీతులను ఇంగ్లాండునకు రాయకార మంపిన నుకకు కార్యకర్తల జేతకను. ఇండియాలో గూడ మనము అట్లే సమయమున పనిని సాగించవలెను. తేనివో విజయమును గాంచవలెను. కాని మనము అందరమును ఇరువదమూ వేరేమైనందులకు ఒక కార్యక్రమమును నిర్వహించేసి కొన్ని ఏర్పాటులను జేయవలెను. అట్లు చేయవలెను మనకు గిటులందెను. మనము మెహతా, గో. కే. గారు మార్గమునే అనుసరించి పోవలెను. 18 ఏండ్లుకొడుగు గో. కే. గారు మనవిధానము చేర్చబడిరి. అది ఇచ్చట ముగిసినట్లు మనది. ప్రస్తుతము మనము వెనుకబడిన తాత్కాలికముగ నిడిపోయినను మనమందరము గలిసి పనిచేసిన సెక్షన్ గము.

చెన్నపురి బజారుధరలు

దినంబరు 27-వ తేది గురువారము

(1) భాగ్యములు			
నదియాలా కా 1-1	రూ 45.0-0	కలంబు 55.0-0	కలంబు
లియ్యము బస్తా		కలంబు.	కరకు.
కుసుమ తేనె	రూ 45.0-0	రూ 18.0-0	18.4 0
నెల్లూరి	రూ 15.4-0	రూ 15.4-0	15.12.0
డిల్లీ	రూ 15.8-0	రూ 15.8-0	16.0.0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-1			8.8.0
నవ్వులు	రూ 28.0-0	రూ 24.0-0	
(2) కుప్పు భాగ్యములు			
కలంబు బస్తా 1-1 2.5 ర.	రూ 12.0-0	రూ 18.4.0	
కలంబు	రూ 10.4-0	రూ 11.4.0	
కలంబు	రూ 12.4-0	రూ 12.12.0	
మినుములు	రూ 18.0-0	రూ 18.12.0	
కలంబు	రూ 7.4-0	రూ 7.8.0	
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులూచానె కా 1-1	రూ 180.0-0	రూ 185.0-0	
నెయ్యము 1-1	రూ 14.0-0	రూ 24.0-0	
కొండాపురం కేరసెనెకత్తు కా 1-1	రూ 68.0-0	రూ 62.0-0	
యెర్రక ప్రజేతము	రూ 57.0-0	రూ 58.0-0	
కేరసెనెకత్తు గానుక కా 1-1	రూ 150.0-0	రూ 148.0-0	
అనుదము నూనె కా 1-1	రూ 170.0-0		
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయవనపు కా 1-1	రూ 288.0-0	రూ 240.0-0	
చాయవనపు	రూ 285.0-0	రూ 238.0-0	
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	రూ 90.0-0	రూ 105.0-0	
గుంటూరుపాండుకట్టు నీతియందు నూనె 1-1	రూ 40. 45		
కాళమాస్తి పాండుకట్టు		రూ 60.65	
రైలులు కా 1-1	రూ 48.0-0	రూ 60.0-0	
తిలకపండు కా 1-1	రూ 85.0-0	రూ 66.0-0	
(5) ఇనుము			
పట్టాలు రఖం కా 1-1	రూ 82.0-0	రూ 88.0-0	
చదరం	రూ 84.0-0	రూ 85.0-0	
కప్పుడు	రూ 86.0-0	రూ 44.0-0	
(6) లోహములు			
కె.డి 100 కులంబు	రూ 78.0-0	రూ 81.8.0	
బంగారము, కులంబు 1-1	రూ 24.8-0	రూ 25.0.0	
చుక్క 1-1		రూ 15.18.9	
ఇత్తడి కా 1-1	రూ 28.0-0	రూ 28.5.0-0	
కాగితంబు	రూ 320.0-0	రూ 325.0-0	
అన్నా చెక్కర బ 1-1	రూ 58.4-0	రూ 58.8-0	
(7) సంగులు ఆలిజులెను			
అల్లకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 180.0-0	
కొట్టి కప్పుడు	డిగ్రీ		

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,
7, చంబు శెట్టిపేది, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

కావలి

(స్వయం విలేజ్)

రైలు సేవన్ ఇబ్బందులు

కావలి మద్రాసు కలెక్టరేటు సమీప వున్నది. ఈ జిల్లా తాలూకాల్ని టిక్కానికీ కావలి పెద్దదిగ నున్నది ఈ వూరి సంఖ్య పుమారు 10,00 వేలవరేగా నున్నది. ఈ వూరి దీక్షిత్ తత్వరు దిసిగిప్పుడువలు తనసీల్ దాయ సబ్ మాజిస్ట్రేటు వారు ఇన్స్పెక్టరు గార్ల ఇంపును వున్నవి.

ఇవిగాక ఎ.పి.కల సెటిల్మెంటు మి.యం.గో.త.తాలలు బోర్డు హామీలు ప్రస్తుతి. దినన నమి సుమారు 500 వందల రూపాయలు రయిలువారికి కనూలు అగుచున్నవి. ఇవిగాక కిమల పావులు బాటిలెలను ఈ ప్రాంతానికి ఎగువకి అగున.

ఈ ప్రాచీన రయిల స్త్రీమగ ప్రయాణికులకు చాలా ఇష్ట
ది కలగజేయుచున్నది. రయిల వచ్చుకొను ప్రయాణికులకు
నిజమనివేలేకయున్నది. ఎడా కామలలో వానకాలములలో
ప్రయాణికులకు చాలాపాద అరుచున్నది. అధికారులకు ఎన్ని
మామూలు ఈ నిమగ్నము తెలియపలచినను ద్రవ్యము లేదని మా
మామూలు ప్రత్యుత్తరమునే ఇచ్చుచుంటి.

ప్రస్తుతం వగల 10-40 గంటలకు వెల్లూరును దిగవచ్చు
మోటారుబండిని రెండవలైనపు తెచ్చివెళ్ళునున్నారు. ప్ర
యాణితుల నాలుగయిదు అడుగుల ఎత్తునండి క్రిందికిదిగి మొ
దటిలైనచాటి ప్లాటుఫారము వైకి ఎక్కితలసియున్నది ప్లాటు
ఫారము నాలుగయిదు అడుగుల ఎత్తుగనున్నది. దై చెప్పిన
బండివచ్చిన నాలుగయిదు నిమిషములకే బెటవాడనుండి ప్యాసిం
జరు మొదటిలైన మీదికి వచ్చుచున్నది. వెల్లూరు ఆ వైపున
నుండి నుమారు 10 కందల ప్రయాణితుల అబండిలో దిగుచు
న్నారు. వీరందర నాలుగు నిమిషములలో దై చెప్పిన ప్రకా
రము బండిదిగి ప్లాటుఫారము ఎక్కితలసియున్నది. స్త్రీలు
బిడ్డలు పడు అవస్థ చెప్పనలవికాదు. రయిలు అధికారుల ప్ర
యాణితుల సౌకర్యం ఏమాత్రము గమనించక ఇట్టి దుర్మఘటన
వారికి కలగజేయుచున్నారు.

ఈ నెల 15 వ తేదీ జిల్లా జడ్జిగారు ఈ ప్రాతిపదికన
క్రమం వారుకూడా ఈ దురవస్థను పూర్తిచేసి,

గామవాసి

చిత్తూరు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

తాలూకా కచ్చేరి రోడ్డు

ఈ రోడ్డుయొక్క ప్రాంతభీష్మము 14-12-23 నాండు
తరం 5-80 ఘంటలకు బరిగిడి, మనిసిపల్ ఛేర్ మెన్ గారిని
ను-రా-శ్రీ రావు బహదూరు రంగాచార్యులవారు యీ రోడ్డు
వేయటకు మూలకాణముకొనభ్యుత్తుకు విస్తరించెప్పవలయు
రోడ్డు శ్రీయంత దొరస్వామి ఆశ్రయంగారి వారి వాయుతు లో
పూర్తి అయినందున యందుకు దొరస్వామి ఆశ్రయంగారి రోడ్డు
అను పేరుపెట్టబడింది, అనిచెప్పి శ్రీయంత ఆశ్రయంగారు వారిని
జీవారంగవరపువని చెప్పి, శ్రీయంత ఆశ్రయంగారు వారు యీ
రోడ్డుకు వాపేరుగాక లోకమాన్య బాలగంగాధర తిరుగుగారో
డ్డు అని పేరు పెట్టవలయుననియుంటిని, ఏలనగా యీ రోడ్డు
యిటీవల నూతనముగా నిర్మాణముచేసియుండు గాఁధీగారి రోడ్డు
లోకతిరుమన్నది. లోకమాన్య బాలగంగాధర తిరుగుగారు
స్వరాజ్యనియము ప్రారంభించిదిచివరగాలోనుండియనుతా
గాంధీగారు చేపట్టి యిప్పుడు మన దేశమునకు నాయకుడుగా ను
న్నాడు. స్వరాజ్యమునకు దారిని చూపుచున్నాడు. మరి ఈ
శ్రీయంత ఆశ్రయంగారువారు క్రొత్తరోడ్డుతో నుంచుటగా
ను ఒక వాషింగ్టన్ దీపము వుంచితముగా యిచ్చేలాలు వాగ్దా
నముచేసిరి దీనిని మనిసిపాలిటీలోనుండి ఖర్చుభరిస్తాము అని
ను-రా-శ్రీ రంగాచార్యులవారు అంగీకరించిరి ఏదీపము. శ
వాద్యములతోడను యీ రోడ్డు రాజపోలకుట బహారంగము
చేయబడెను.

హిందీ పాఠము

శ్రీలక్ష్మీవిలాససభలో కొందరు మొబిల్స్ పోడిభావను నేర్చుకుంటుంటున్నారని తెలిసింది. పోడిపరారణభవారికరవును పంపబడిన శ్రీమాన్ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు పోడిభావను నేర్చుచున్నారు.

తిరుచానూరు

(ఒక విలేజ్)

ఇప్పుడయిన శ్రీమద్భాగవతమువారి ప్రహేళికవలన
మిగుల జయప్రదముగ జరిగింది. వేదవేదాంతముల దేవీపర్వము
మొత్తమే యేకేంద్రియమునది. కాని, మరల భేదముల బాటింపక
వెళ్ళుదారల నన్నిదానముల నొసగిరి. వారిలో తిరుపతి వాస్తవ
వ్యూహము శ్రీమదాది గుర్వాక్షం కట్టిగా ప్రహేళిక. వారి
దాత్తవ్యూహము వేదాంతగా యాదేంద్రవ్యూహము.

మాతాల్పాకాబోర్డు, వై. డి. టి. బాబు జువోస్పర్శకు
 యోజున గ్రామారోగ్యమునకు ప్రత్యేకయోగపాటుల గావించిరి
 దేశస్థానించి, ఇంకొకరిని మహాంతరవారో ఆరున్నెడ
 తేద్యకాలను ఉన్న మహాంబునమూగ్రముగావించి జలం దేహో
 రోగ్యమును గావించి బాగోగ్రామమువై రుణముంచి ప్రతి
 దినమువచ్చి, గొప్పచందము యా (మ) సౌఖ్యమునకై ఆ
 తైద్యకాలను నిర్మింపగను దునట్లు యే సటుదేసియెవల
 బాగుగనుదురు.

పెళ్ళిందొండి లక్ష్మీవిలాసంబను నొకపుస్తకభాదా
గారమూర్తి మోక్షామరణున నెలకొల్పబడియున్నది. దానినిపు
డు యీవ్రాబోడ్డు పాఠశాలకుండు దుర్బుబడియున్నది. ఒకప్ర
స్థితభవంబును ఓట్టిండుటకు ప్రయత్నముగా గానింపబడుచు
న్నది. అగ్రచరిత్ర లంచరు నుచితముగ నెల నొసంగిరి. భవనహ
యముజేసి ఆకట్టడమును పూర్తిచేయుటకు మోక్షామరణుల కక్కి
వారిని కార్యమైయుండుటకలన చేకసేవాడ గావలెను. దయ
సారిత్రై లుది విం శ్రీ.యు. నొసంగి ఇట్టిత్రై లు బుడండు యీ
కొరిను దీవుడురని నమ్ముచున్నారము.

రాజా పరమానందగారి మరణము

అక్టోబరు 28: — స్థానికస్వపరిపాలనమునకును విద్యాశాఖకును మంత్రిగా నున్న రాజా పరమానందగారు శ్రీతియందలము మరణించిరి కదవిన 11 దినములనుండి ఎడరొమ్మ క్యాకలన బాధపడుచుండుటకులన మొరదాబాదునుండి మండ్లిండుకు గాను డాక్టరు తీసికొనిరాబడిరి. (అ. (మె)

Grand Reduction Sale till the end of January

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి వున్న

కముల నెట్లు రూ 16 లు విలువగలది రూ 10 లకే యిచ్చబడును.

శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి సాక్షి నాలుగుభాగములు, వారి యితర నాటకములు మావద దొరకును.

భీష్మపతిష్ఠ:- కర్త-మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి

చక్కని కొత్తనాటకము. వెల రూ 0.12-0 లు మాత్రమే.

కన్నపుదొంగ, పగటిచుక్క, అగ్గిరాముడు మున్నగు పరి
శోధకనవలలు, అనేక క్రొత్తనాటకములు, నవలలు మొదలగు
పుస్తకములన్నియు మావద్ద దొరకును. సరస్వతీవాచకములు

(Approved by the Text-Book Committee Madras) **பெட்டி 1-ஃ**

మొదలు ఎనిమిదివటకు వాచకములు వెల రూ 2-12-0 లు.

అర్ధశాబ్దం వచ్చినచో క్యాటలాగు ముపబడును.

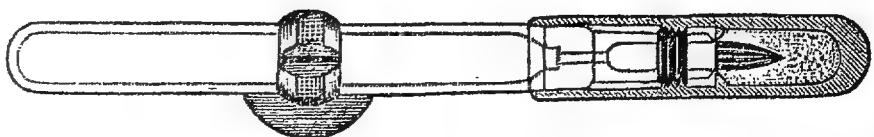
కె. యల్. యన్. సోమయాజులు,
గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

వ.రా:—కాంగ్రెసులో కోరువాటికి పోట్లుబిచ్చు లాభము, అర్ధరతలో సకముసామ్య పరిపేసగాని పుస్తకములు
ప కడడవు.

నెల్స్ ఫిలింగు

“ॐ नमो”

ఫ్రంట్‌లో వేనా

పాక్ లెన్ సెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనభక్తి అని చెప్పదగు ఈ “అగేట్” కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ విక్సటముగా జనాదరణీయమైయున్నది.

సాధరణమయిన “ఆగేట్” కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాళికి బదులు “ఆగేట్” గాజుపాళి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వారయ్యెను.

మొలాపూరు

ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್,

మదరాసు.

2957

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

1101

మా బౌద్ధములవల్ల గుణము లేనిచో సొమ్ము వాపసివ్వబడును

మా బౌద్ధములు ఉపయోగించువారికి, యికను వైద్యులతో అవసర ముండదు. శోశలకు, విరోగులకు చాలా మంచిగా మిచ్చును. ఆశ్చర్యము! వెల స్వల్పము!! ఫల మధికము!!!

తరుణామృత లేహ్యము:-

యా దివ్యవైద్యము అంబర, శ్రేష్ఠమైన కుమారిశిశుజేర్పి, మిక్కిలి శుద్ధముగా తయారు చేయబడింది. ధాతువును వృద్ధిజేయును. శుక్లవర్ణము. బహిషము, మూత్రవ్యాధి, కఫసంకల్పము మొదలగువాటికి తక్షణ గుణమిచ్చును. మరల ఈ ఉపయోగంపై వైద్యులు మూలవ్యాధి, క నెరయ, మొదలగు శ్రీ శంకరమైన వ్యాధులు ఇక జక్క జక్క అవసరములేకనే దీనిచే వారణయగును. శ్రీ, పురుషులు ఆవాలవృద్ధులు కహ నిస్సంశయముగా సేవింపవచ్చును. 20 రులములు గల డబ్బి 1-కి రు 8-0-0. పోస్టుఖర్చులు కలు.

చంద్రకాంత లేహ్యము

దీని రాత్రికాలముందు సేవించిన ఉదయమున సుఖమిరేచనమగును. మలబద్ధ కహ, గుల్మములు, అజీర్ణత, అగ్నిమాంద్యము, అమవాతిము, క్షయ, కాని స్వాస, ఉబ్బిం దగ్గులు, శీకభేదులు, కడుపులో మంటలు, వాతవైర్యాగ్ని వికారములు, ఒడిలురోగములు, మరల శ్రీలకుగల మర్మవ్యాధులు, మూత్రమంటలు, నూరికావాయువులు, బిడ్డలయొక్క కడుపువ్యాధులన్నియు నివృత్తింపవచ్చును. 10 రులములుగల డబ్బి 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టు ఖర్చులు కలు.

అమృత జీవన్:-

అన్ని యిండ్లందును ముఖ్యముగా నుంచుకొనవలసింది. సకలవిధ జ్వరములు, కలరా, ప్లేగు, ఒడిలరోగములు, దంకిశూలు, షాబోటు, శీతరోగములు, శ్రీలకు ఋతుకాలముందు కలుగవచ్చును, కడుపులోని బలము, కడుపునొప్పి, అజీర్ణతలు, జగ్గులు, రక్తమవసము, ప్యాంటిరోగములు, తామర, కజ్జి, దురద, జలుబు, రిలినోషి, రిలినోషి నివృత్తింపవచ్చును. అనానా విశేషములవల్ల యింకను ఆ నేకవ్యాధులు నివృత్తింపవచ్చును ఒకమిక్కిల ను తాంబూలముతో సేవించిన నోటికగ్ధమును సోగొట్టి మంచి మనోహరమిచ్చును. కఫమువారిచి, స్వయముకు విశేషించును. గాయములకు చాలా మంచిది. సీసా 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టు ఖర్చు కలు.

శాంతసంధాన లేహ్యము

దేశము శుష్కించినవారికి, బహిషములైన బాంబులకు, విస్తారముగా కడుపు విద్యార్థులకు, అతివాతములైన మందబద్ధులవారికి, దివ్యలేహ్యము దేశాపుష్టి చిహ్నముగా పేర్చబడినది. కత్తభేదులు, పండ్లవాంతులు, శీతరోగములు కలుగును. 20 రు. డబ్బి 1-కి రు. 1-8-0.

అమృత పాన సుగంధ చూరము:-

దీనిని టీ బాగ్ కల వాడే వలెను. ఇది మూత్ర వ్యాధులు, ఉష్ణ వాయువులు మొదలగు వాటిని తప్పక కుదుర్చుటయే గాక క్రమము శుభ్ర పరచి, ఆకలిని హెచ్చించును, ఇతర పానములకల దేశారోగమును చెడుపునది కాదు. 10 రులములు గల డబ్బి 1-కి ధర 0-10-0. పోస్టు ఖర్చు కలు.

8 కప్పులకున్న పొట్టులు 1-కి అణా 1.

మా బౌద్ధములు అమృతబహుళములు, విజయము

- 1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రీ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నె: 10 యెస్ వై నేను, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యరాయుడు అండు బడర్స్ నె: 18 బడర్స్ కి మద్రాసు, 3. ఆర్. పార్థసారథి శెట్టి, గాధాబాదు పోస్టు ఆఫీసుమొదట, నైవాపేట, మద్రాసు, 4. నాలం రామలింగయ్య గారు మెయిల్ రోడ్డుకోణానాడ, 5. తూతా. రామారావు సోదాపాక్టరీ, యెల్లూరు, కృష్ణా జిల్లా 6. స్వామిశెట్టి శ్రీ గామము, బట్టాట్టువారు, బెజవాడ, మరా:- మా బౌద్ధములు హిందూదేశీ ఉపయోగము ఎల్ల చోట్లయందును అమృతబహుళము. విజయముగా నుండవలెనని ఆదిగురు విలాసమునకు వ్రాసిన పరమము తెలుపబడును.

కంపెనీలొదు: వర్మా, పామిడి. ప్రొప్రైటరు, డాక్టరు యం. బి. ఆర్. వర్మా, పామిడి, జిల్లా-అనంతపురం

రవీంద్రక వి చంద్రుని నవల

నవలయే కాదు — నవభావమనుమాకరము
నవరసకమలాకరము — నవరత్నరత్నాకరము
నవనవాసందను ధాకరము — నవజీవనప్రభాకరము

రెండు సంపుటములు. నం. 1-కి వెల రు 1-8-0

వేంకట పార్వతీశ్వర కవుల

ప్రేమ సంగీతము

లలితరసభావకలితము — మధురశబ్దార్థలలితము అగు

ప్రభాత సంగీతము

ఆంధ్రప్రచారిణిగ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

లోకమయహర కస్తూరిమాలలు

ఈ అమూల్యమైన మాలలు మొదటిగారి కస్తూరి, తుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారులకు కు మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆత్మభక్తమగు ఏకస్తువుకాని యిందులో చేరుటలేదు. తడిబిడ్డలు, బాలు రు, బాలికలు, యశ్వములు తరణములు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణరోగము లన్నిటికిని అను పా:భేదముతో వాడవలసింది. బిడ్డలకు, బాలికులకు ఇది సుంజీవివలెనది. వేకువేలు బుడ్లు ఖర్చు ఆరమున్నది. 250-300 మాలలు గల బుడ్లి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లు రు 1-4-0 పోస్టుఖర్చు కలు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన బౌద్ధ ములు అని ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చుటలు తెలుపబడినచో అందుకు యెలాటి సందేహమేలేదు. తక్షణ వాడి చూడుడు.

సారస్వతానవం:- రక్తకృద్ధి, బుద్ధివ్రసాదిని, భావకత్తిని హెచ్చించును. బుడ్లి 1 కి ధర రు 1-0-0.

శాలసుఖోదయ:- చిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యవైద్యము. శిశుగానండును. గుణ మర్జ్యుధృకము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:- పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్ణి శబ్దాపవలైపోవును. రు 1-0-0.

వాతగజకేసరిలేహ్యము:- సర్వవారములకు ఆలిమందగించుట మలబద్ధము మొదలగువాటికి పెట్టినది విశుమురు 2.

మా బౌద్ధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకడపా మాజిద్ద కొనిన పితవ ఎన్నడును మాజిద్దనే కొనినదిని ముద్దాధనమృతము. పాశ్చెపు వెంకటాచలపంశేతులు, వైద్యశాలాధికారి, క్రధానవైద్యులు,

శ్రీ సీతారాధునవైద్యశాల, మైసూరు,

మద్రాసు బాంబి:- 881 కలు శెట్టిబిడి, మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి. వ్రాంచి ఆఫీసునుండి బౌద్ధములు వి. బి. గా పంపబడవు.

గూడూరి రామచంద్రరావు

పంతులు గారికి

ఆదిమాంధ్రుల స్వాగతసభ-ఏలూరు

ఆదిమాంధ్రులు 21-12-1928 స:॥ లేవీరి కుగాడుగూ డేమా వెన్నుకల్లివారిచేటలలో స్వాగతసభకమును చదివీరి. నిన్ను జాతులకు గొప్పసేరి చేయును తమ శీరిమంతయు ధారపోయు చున్న మ. రా. రా. శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఏలూరు పట్టణముగొర్రేరి. ఆదిమాంధ్రులు తమ శ్రీజ్ఞతన, పూ జ్యభావమును జూపుటను యిరుమానీయని మాబాతి కంఠకు పరిచయము చేయుటను వారిఅత్యుత్తర ఉపదేశములకు విధివృ లకుటకును ప్రత్యేకముగా రెండుసభలు రెండుగ్రామములలో చేసితిమి. ఈసభలకు శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులుగారితో దయచేసిన కానుకలను కట్టాధికారశక్తి పాకయాజిగారు శ్రీ వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారును మాజుండిరి. అనేక వందలమంది యీసభకు హాజరైరి. శ్రీలు కూడను వీరి దర్శనము చేయునిమిలేము సభకు విచ్చేరిరి. మాధవసమాజములు చక్కని దైవధర్మ కీర్తనలను వాడించి.

శ్రీ గాంధీ జాతీయవిద్యాలయములో: ద్యవభ్యసించుచున్న శ్రీ అత్తెల నూర్య శారాయణగారి కుమార్తె బిగు సరస్వతి యీను బాలిక జీవహింసను గూర్చి వైకథ క్రిందియు శ్రావ్యమైన కీర్తనలు పాడి సభ్యుల వ్యావయములను ఆంధ్రపరచెను. శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులుగారు మాయేలూరులో నున్న ఆది మాంధ్రపల్లెలు మారిగ పాకపల్లెలు మొదలగు ప్రదేశముల మా చి ఏలూరు నిన్ను జాతుద్ధాని సంఘమువారు హీనజాతులకై చేయుచున్న అపారమైన సేవను కన్నులారమాని ఆనందించి మాశ్రీలు రామచంద్రరావు పంతులుగారికి కర్పూర హారతు లిచ్చిరి. మానాడుకులం నూర్య శారాయణ రాయుడు గంగయ్య చంద్రయ్య పంతులుగారు ఘోషించు సేవను గూర్చి కీర్తించిరి. అంతట మాకుల పెద్దలు తంపంపూడివెంకయ్య శిల్పం వెంకయ్య గార్లు యీ సేవారతుని పుష్పమాలాలంకృతునిగా కేసిరి. సభ్యు లకు పండ్లు ఫలహారములు వంచిపెట్టిరి. శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులుగారు మాదేవాలయములు నిమిత్తము స్వామిఫలహార ములకై రెండు రూపాయలు విరాళము లొసంగిరి.

(ఒక విలేఖరినుండి)

కవుతరంగ్రామస్థుల సభ

28-12-28

అభ్యుత్థులు ఎచ్చేరి లక్ష్మీ శారాయణగారు తీర్మానములు:-

- (1) ముగ్ధామాభివృద్ధి క కి శ్రిం త సహకారులలో ముఖ్యులయి శ్రీ గానూరి వెంకటరామయ్యగారి అకాలమరణ మున కీర్తనలు తమవిచారమును తెలియచేయుచు వారికుటుం బమునకు తమ సావధూతని తెలియచేయుచున్నాము.
- (2) వెంకటరామయ్యగారి ఛాయాపటమును ఆయిగ్ వెయిటింగు చేయించి యిండ్లకు కల్పింపు పురపంచరములో నుంచుట కీర్తనలు తీర్మానించుచున్నాము.
- (3) వెంకట రామయ్యగారు ము కృష్ణాజిల్లాబోర్డుపాలక యొగ్ధ్యసంస్థానము సెలవిచ్చుటకై ముత్యంపేట సభ్యులతో కలిసి చేయుచున్న పనిల కేవిధమను ఆంధ్రరామములు కలగ టుండ ప్రతిబోధులను వెంకటరామయ్యగారి ప్రశస్తి ములక కల మేముటకు మరలంపట్టుటలతో పనిచేయువలెని యీ సభివారు కృష్ణాజిల్లాబోర్డుసభ్యులను ప్రార్థించుచున్నాము.
- (4) ఛాయాపటమును పూర్తిచేయుటకు ఈకేంద్రవారి నోక కమిటిగా ఏర్పరచడమైనది.

- (1) తాళ్లూరి సీతారామయ్యగారు (2) డల్లమాడి శారాయణమూర్తిగారు (3) తూము రామయ్యగారు (4) నైజాద్ జాఫర్ గారు (5) బొబ్బా రామమూర్తిగారు

(ఒక విలేఖరినుండి)

"బైరాగి చిటికీలు" 1098

పోస్టుఖర్చు సహా 2 ప్రతులు రూ 1. ఒకప్రతి 0-11-0 ఇందు గొప్పమహాత్ములైన సంప్రాప్తమైన అనేక పరమహంసక్రియలు, శుద్ధక్రియలు, అద్భుత వైద్యరహస్యములు గలవు. ఈగ్రంథము లోలోకకార ధమై ప్రచురింపబడినది. ఇది ప్రతియొంటను తిప్పకవుండవలసింది ఎల్లరుకును బోధమను. ఇందలి పరమహంసక్రియలు చేసే సుఖంపుడు. 1028

ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

శ్రీ వేణుగోపాల విద్యాపరిక్ష సమాజము

వేణువూరు (గుంటూరుజిల్లా)

ప్రథమవార్షిక సభాసభ్యత్వము

శ్రీ వేణుగోపాల విద్యాపరిక్షా సంఘమువారిచే వేణు
లుపబడిన విద్యాపరిక్షాసభలు యీనెల 18 వ తేదీ శ్రీ వేణు
గోపాలస్వామివారి ఆలయ ప్రాకారమున నిర్వహించిన సభాసభ్య
త్వమును ప్రారంభింపబడినది. 18 వ తేదీనడుము శ్రీస్వామి
వారి ద్వాదశామలము మంగళవాయిద్యములతో జరుపబడినది. ఆ
నాటి మధ్యాహ్నము దైవప్రార్థనానంతరము ప్రథమ పరీక్ష
ప్రారంభింపబడినది. పరీక్షామంటపమున పరీక్షాధికారులగు శ్రీ
వేణువు కొందఱు చెన్నయ్యగారు శ్రీ పాదుగల్లి రామకృష్ణయ్య
గారు శ్రీ నాదుకుంటి శీతారామయ్యగారు, శ్రీ బలిశేఖర్ శీతా
రామయ్యగారు, శ్రీ తాడిగడప శేషయ్యగారు వావిళ్ళ స్థాన
ముల నుండుటగానే పునఃమాలాంకరణముగా చేయబడిరి.
అంత పరీక్ష మంగళప్రదముగా వాయిద్యమును గి గంటలవరకు
బడినది. ఈ నెల 20 వ తేదీన పునఃమంగళమును ఉదయ సాయం
లిమలయందు పరీక్షలు మార్గశిరసి విద్యుజ్జ్వలముగాను స
క్రియముగా జరుపబడినవి. ప్రతి పరీక్షాసంకీర్తన పరీక్షాధికారులు
మేళగాండవోనిన మార్గముల ప్రకారము వేచేయుక సభికుల నమ
తమందు సేవ్యులనే నొక నెట్టయందు భద్రపరిచి యిద్దరు మధ్య
క్షేత్రల పంపుగా యుగ్యులైనది. ఇవిభవము ప్రతిపరీక్షామార్గ
ల ప్రకారమును మధ్యక్షేత్రల స్వాధీనము నుంచబడినది. 20 వ
తేదీ సాయంత్రము పరీక్షాధికారియగు సభకు శ్రీస్వామి కళ్యా
నంద భారతివారు అగ్రానవాదిత్వము వహించిరి. దైవప్రార్థన
తో సభ ప్రారంభింప డిడి. మహాదేవియొద్దనున్న సభికుల
చే నింపబడియున్న సభికులగుల గానవిద్యా ప్రవీణులు పునః
మాలాంకరణము గావించి కరతాళభవములతో సభ ప్రారంభింప
బడినది. అగ్రానవాదికారి ప్రారంభోపాసాస్థానాంకరణము
పరీక్ష తీర్మానములకు గాను సభికులలో శ్రీ పొట్లూరి వీరరాఘ
వయ్య చావరిగారున్న శ్రీ పంచనాథముగారున్న మధ్యక్షే
త్రుల నెత్తుకొనబడిరి. వారిచే సభాసభ్యత్వమున పరీక్షాధికారు
లొసంగిన మార్గముల దెక్క చేయబడి యాదిగున నుపహరించిన
రితిగ బహిరంగ పుచిరి.

సన్నయి

ప్రథమము:- ఇంటాగు రాఘవులు

ద్వితీయము:- కే.బో.బి తిరుపతి

డోలు

ప్రథమము:- తురిమెళ్ళ నుబ్రహ్మణ్యము

ద్వితీయము:- అన్నవరపు సుబ్బారాయుడును గెలు
పొందిరి.

పరీక్షా నిపుణులకు శ్రీ స్వామివారిచే నువర్తపరీక్షములు
బహుమతి నొసంగబడినవి. అనంతరము జాతీయ విద్యాభివృద్ధి
ప్రోత్సహింపవలయునను కలంపుతో సభికుల కేతెంచి సమాజము
వారికి తోడ్పడిన గాన విద్యా ప్రవీణులగు విద్యాంసులకు సమా
జమువారు ఖద్దరు కస్తూరులు కట్టుచులుగ నొసంగిరి. అంత
అగ్రానవాదికారుల అంధకారము విద్యాభివృద్ధి గూర్చి ఉప
న్యాసమిచ్చిరి. మానవులకు జంతువులతో ప్రారంభించిన ప్రతివేద
ముంగళ వాయిద్య మత్యవసర మవుటచే అట్టి మంగళ వాయి
ద్యముగ నున్నది, డోలు విద్యలను అభివృద్ధిచేసి ఆధ్రుజేతము
కు కీర్తితెచ్చువాఘ్యుల మేళగాండవయందు గలదని నడిచిరి. మం
గళ వాయిద్యము కుభ కార్యములయందు దత్తవ్రతము గలవకు అట్టి
సభ కార్యములు జరుపబడు. పురోహిత్యము అను వేదవ్యవహార
భివృద్ధిచేయుగలందులకు మంగళ వాయిద్యముల యందలి పరీక్ష
లకు తోడు వేదవ్యవహారము పరీక్షజరిపి విద్యను ప్రోత్స
హించుట యొత్తవము శ్రీస్వామివారు సమాజమునకు హెచ్చు
రిక జేసిరి. శ్రీ స్వామివారు నెలవిచ్చిన వాంఛములు, రాబో
వు వార్షిక సభలయందు జరుగ వలయునట్లు నెట్లు సమాజపు
కార్యదర్శి నెట్లడించెను. శ్రీ స్వామివారు జాతీయ విద్యాభివృద్ధి
కై పాటుపడు సమాజము నావీర్యుడైయును యువస్వామి
యగుచును. అట్లుగ గానవిద్యా ప్రవీణులను, కరుణారస పూరి
తులును, యగు శ్రీ పాదుగల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వర్ణనాలు
ను తమ విద్య సభికుల నొసంగింప ప్రదర్శించుకొర సమాజము
వారి మనవి యలంకించి సాయుక్తిగా రిక్తి గంటలకు క చేరి
ప్రారంభించిరి. అందు శ్రీ పాదుగల్లి రామకృష్ణయ్యగారుగాత్ర
మున్ను, శ్రీ పొట్లూరి వీరరాఘవయ్య చావరిగారు మధ్యక్ష
మున్ను, శ్రీ పంచనాథముగారు ఫిడేయియన్ను వాయిచిరి.

సభికులెల్లరు ఆతిథ్యముగ గానవిద్యా ప్రదర్శనమును వీధి
లేక ఆనందముగనున్నై రాత్రి 10 వ గంటలవరకు వేదియం
డిరి. అనంతరము కార్యదర్శి పరీక్షలో జయించు సభికులకు జరు
పబడిన లోపాసాసము ముగింపజేయు సమాజమువారి ప్రార్థ
నలంగీకరించి దేశీయ విద్యాభివృద్ధియందు విద్యుజ్జ్వలముగ, పరీక్షాధి
కారులకున్న యంతర పండితులకును శ్రమ లుల జేసిన దులకు
వినియోగ్యముగ నుండవలయు నర్హులగు రాబోవు వార్షిక
సభకు ఆంధ్రసామర్యములతో దృఢదళనిరదగి కొరయ మంగ
ళ వారంతో సభ ముగించెను.

కార్యదర్శి

చాకులు-తాళములు

మంగళికత్తులు.

అంధకారాదలలతో నేయబడినవి. మేలయినవి.

నెంటునే ధర్మకార్యాలగుట ప్రాయము.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టన్న అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

3081

వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ లిమిటెడ్: "ఇండియన్" వెదాపురం.

గుళికలు రజబన్నీ తైలము

ఈ అమూల్యమైన గుళికలను పూర్వము బహు
మంది భార్యలుగల డిల్లీ పాదుషాలు ఉపయోగించె
డువారు, ఈయోగమును చాల ప్రయోజనతో సా
పాదించి ఈయందును తయారు చేసితిమి. రజబన్నీ
మాత్రము వీర్యవృద్ధిని హెచ్చించుచు సుసారసా
ఖ్యమును గలిగించును. నరములకు బలమునిచ్చి మ
ధుమేహము స్వల్పస్థలము, శీఘ్రస్థలము, మూ
త్రముతో కలసిపోవు శుక్లవర్ణము మొదలగునవి త
క్కుక గుణముగను. యంత్రమాత్రము సుసారసాఖ
అనుభవించుటకు వీలులేని స్థితిలోనున్నవారున్ను
వృద్ధులున్ను, యీ మాత్రలను పుచ్చుకొనుచు తైల
మును వాడినచో మిక్కిలి బలమును యవ్వనమును
గలిగించును. ఈ అమృతముతో జేరిన ప్రధానగ్ర
వ్యములే యిట్టి మహద్భుత గుణములనున్నవి. పి
టిని గురించి యిచ్చుట వ్రాయబడియున్నది. వివరములు
కొరినచో తెలుపబడును. వి. పి చార్జ్ ప్రత్యేకము
మందుపుచ్చుకొను విధము మందుతో పంపబడును.
మీగువ్రాయు ఉత్తరములు మిక్కిలి రహస్యముగా
నుంచబడును.

రజబన్నీ 20 గుళికలు రూ 5-0-0

రజబన్నీ 1 డౌన్స్ తైలము రూ 5-0-0

రజబన్నీ ఆఫీసు

38, జనరల్ ముత్యామొదలివీధి, మద్రాసు.

కావలెను

ప్రతి చోట మా క్యాలెండర్లను విక్ర
యించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను మిక్కిలి లా
భకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన
ప్రవర్తులు తెలుపబడును.

Rajvaid Sri.Bamandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

గాభి తగ్గును! జాతకరత్నము త్వరితము!!

జన్మకుత్రము ప్రకటితమేదీ వేళ మున్నగునది లేక యేసం
త్సరఫలితములను క్యాలెండర్ల రీడింగుతో సహా యెన్ని సం
త్సరములైనను జ్యోతిషమున సహాయము అక్కరలేకయే
రిమంతుల తాము ప్రాణికోనగలరు. ధనము, సంపాదనము, ఆయు
రారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాత
కములను మీరే ప్రాణికోనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము.
దీనినెల రు 2-0-0, నెలొకసారిగా కొనవారికి 1-0-0 మాత్రమే.
(రూ 5) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
4 బోరో, విశాఖపట్నంజిల్లా.

హిందీ ఆంధ్ర నిఘంటువు

అనేక గ్రంథములనుండియు, శతకలనుండియు
తీసి వ్రాసిన 20000 వేల శబ్దములు లిందు గలదు హిందీ శబ్ద
కోశము ప్రతిఆంధ్రమును కొనవలసిన పుస్తకమిదియే. చక్కని
గ్రేటు కాగితములను, బైండును. నెల 2 రూపాయలు మాత్రమే.
తెలుగులిపిలో ఉచ్చారణసమీక్షము గల "సామ్యభాషా
బోధిని" నెల 6 ఆ రూపాయల కంటెను కొలదిదినములలో
జరుగనున్నది. ప్రతివారును కొనవలయు వీలు గానుండునట్లు ధర
బాగుగా తగ్గించి రి అణాలకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము.
ఇంటివద్ద నుండియే హిందీ శబ్దకోశమును వీలగు పుస్తకము
"హిందీ స్వబోధిని" నెల 0-12-0.

ప్రతిజ్ఞమునందును అనగా నెలకు రెండు పర్యాయ
ములు వెలవదు "హిందీ సాహిత్య" పత్రిక. ముఖ్యతైలిని
చక్కని వ్యాసములు, ధర్మము వ్రాయబడుచున్నవి. హిందీ
భాషాభివృద్ధి కై చాల సహాయమును.

హిందీ ప్రచార కార్యాలయము,

తిరువల్లికేడి, మద్రాసు

మానసోల్లాసిని మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలుగులభము! (ప్రస్తుతము ప్రత్యేకము) నగు మధికము!!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాలకు
ఈమాత్రము దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులిం
లు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగ
ముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పాచ్యములు, శిర
స్సు, శ్రేణు అగ్గులు, మొదలగునానియందు గలిగిడి నొ
పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
చెచ్చును.

ఈ మాత్రము మేహవాతనొపులను వెంటనే మాన్పును.
యందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల డౌ
ధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియయని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

1073 ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిడుమెలలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర నైషధసారము

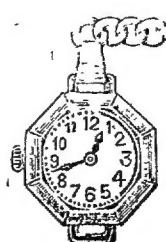
శ్రీనాథకవివర్యునిచే వైద్య కళ్యాయ గారవింపబడిన శృ
గారనైషధము ననుసరించి మనోహరముగ తైలియందు వర్ణన
నుబోధకంబుగ నుండునట్లు చనవలయునను వ్రాయబడినది.
ఇందు హంస గాఢభారము, నలమాత్యము, కలిధిలులు యార్భా
ములు, దమయంతి స్వయంవరము, నానారాజముల చరిత్ర
ములు, భర్తములు వేయిలీ యిన్నియు సమంజసముగ వర్ణింప
బడియున్నది. ఇట్టి గ్రంథమును జూచిన మరి వదలజాలరు. తరు
ణము చాటినవారు. నెల రు 0-12-0

సుగుణమణి అద్భుతమునకుల 2 వ కూర్పు రు 0-8-0
పాండరికమాహాత్మ్యము

ముఖ్యతైలియందు వ్రాయబడినది. కొలది కాపీలుమాత్రమే
కలవు. గుఱ్యముగా జూడదగిన గ్రంథము. రు 0-8-0, చిత్తరం
జనదాసుజీవితము రు 0-8-0, స్వల్ప వాసవదత్త నాటకము రు
0-8-0, వెలుపాలయనభవము రు 0-12-0. మొత్తముగా గ్రంథ
ములు తెప్పించెయెడల 8-0-0, పోస్టుచార్జీలు ప్రత్యేకము.
762 అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని.
గుంటూరు జిల్లా, మద్రాసు (వెనెడన్సి).

బంగారువన్నె గడియారము

దీపము లేకనే గంట తెలుపును

వైకనుబరచిన బంగారువన్నె గడియారము
రము రాతులలో దీపము లేకనే ఘంట
తెలుపును. దీనిచుట్టుకొలత గుమారు అర్ధ
రూపాయలకంటె. ఇది ప్రతిదికెక్కిన

స్వయంబుడు తేళులవలన చేతులెడలి. ఇది సుమారు రి సంవత్స
రములవరకు బాగుగ నడుచును. ఇది నరియైన ఘంటచూపును
చేతికి ఒక అభరణముకలె నుండును. చేతిపట్టుతో సజ
రూ 7-8-0 సాదా పట్టుటకు 1,4 రూ 6-8-0.

వి. ఎస్. వాచ్ కంపెనీ

తపాలుపెట్టె నెం. 105 మద్రాసు.

ህዝብ ሀገርን የሚያስተምሩት ናቸው፡፡

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

చందా నం॥ ౧ కి రూ 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

చిత్రలేఖనము — పటములు

ప్రతిసంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

పుష్పమాససంచికయందు గొప్పగొప్పవారిచే వ్రాయబడిన విషయములు చాల గలవు

ఆంధ్ర వాఙ్మయమున కన్ని సారస్వతిప్రస్థలము - జేవలకల్లి అప్పులసంహముగారు, ఎమ్. ఏ., ఎల్. జి. ప్రాచీనాంధ్ర శిల్పము! అర్చకులుకారా? చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు, వాఙ్మయసామ్యము - కురుగంటి శీతారామయ్యగారు, ఎమ్. ఏ., భారతనీతి - వింజమూరిరంగాచార్యులుగారు, ఎం. ఏ., బి. ఎల్., భారవి - చిలక సుబ్బలక్ష్మీవరసంహంగారు, ఖురాన్ - ఉమర్ అలీషాకవిగారు, గుణగవిజయాదిత్యుని సాతులూరు తామ్ర శాసనము - కీర్తి శేఖరగారు కొమత్తాజు వెంకటలక్ష్మణరావుగారు, ఎమ్. ఏ., ప్రథమసాంధికండు - టాలు న్యాయి ప్రదీపము కతానధాని వేలుది శివరామశాస్త్రిగారు మొదలగు వారి వ్యాసములు ముద్రితములు.

చిత్రపటముల వివరములు

రంగుల చిత్రపటములు: మహాత్మాగాంధీ, శ్రీకృష్ణభగవానులు, శ్రీరాధ, ఆంధ్ర బాలిక, శ్రీకృష్ణ వియమునాథాచార్యులు, వాటికొంగోదానరి ఇంకను నితరపటములు గలవు.

భారతి ప్రకటన ధరలు

ఒకమాసమునకు మాత్రము		6 మాసములకు అంతకుపైన సాధారణపుట 1కి	
సాధారణ పుట 1 కి	రూ. 25	నెలకు 1 కి	రూ. 20/-
" $\frac{1}{2}$	" 12-8	" $\frac{1}{2}$	" 10/-
" $\frac{1}{4}$	" 8	" $\frac{1}{4}$	" 6/-

వ్యాసములు గల పుటలమధ్య గల పుటలకు 6 మాసములకుపైగా కంట్రాక్టు తీసికొనిన, పుట 1-కి 1 నెలకు రూ. 30/- వంతున చార్జి చేయబడును. ఇతరవివరములు తెలియగోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, "భారతి"

తనాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

